12 MART'ın eylemcileri anlatıyor!

KAÇIRMA PLANI VE MAHİR ÇAYAN'IN RUH HALİ

Elrom'un kaçırılma planı yapılırken Mahir Çayan'ın ruh hali neydi? Neler konuşuluyor? Neler tartışılıyordu? Yaşayanların dilinden

8. sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 14 MART 1980
10 LİRA

RUSYA DOĞUDA KARGAŞALIK ÇIKARMA FAALİYETİNE HIZ VERDİ

Rus yanlısı gruplar güç birliği toplantısı yaptı

- Diyarbakır toplantısına Özgürlük Yolu, Şıvancılar ve KUK temsilcileri katıldı
- Daha sonra Ankara'da yapılan toplantıya ise bir Doğulu parlamenterin katıldığı bildirildi

ANKARA (ÖZEL)

DİYARBAKIR'da bundan bir ay kadar önce Özgürlük Yolu, Şıvancılar ve KUK temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldığı öğrenildi. Bu toplantı sonunda "Ulusal Demokratik Güçbirliği Deklarasyonu" adı altında bir bildiri yayınlandı. Bu bildiride Şıvancılardan "Devrimci Demokratlar", KUK tan ise "Devrimci Ulusal Demokratlar" adıyla söz ediliyor. Özgürlük Yolu ise açıkça kendi adını kullanıyor. Bildiride, güçbirliğinin eylem program ve platformu yer alıyor.

ANKARA TOPLANTISI

İkinci toplantı ise onbeş gün kadar önce Ankara'da yapıldı. Toplantının amacının bu güçbirliğini Türkiye çapında gerçekleştirmek olduğu belirtildi.

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

İran'daki seçimlerin Beni Sadr'ı güçlendireceği tahmin ediliyor. Seçimlerde Beni Sadr'ın adayları ile Beheşti'nin İslam Cumhuriyeti Partisinin adayları çekişiyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İran'da bugün seçim var

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İRAN'da Milli Meclisin üylerini belirleyecek olan seçimlerin ilk turu bugün yapılıyor. Anayasa, Meclisin 270 üyeden oluşmasını öngörüyor. Zerdüştiler, Museviler ve Hıristiyanlar da birer temsilci seçecekler.

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Nuri Çolakoğlu
Millet Meclisi seçimi öncesi İranlı liderlerle görüştü
3. sayfada

BAŞYAZI

Genel greve hayır, hak grevlerine evet!

Doğu Perinçek

TKP'nin DİSK aracılığıyla gündeme getirdiği genel greve karşıyız. Niçin karşıyız? İşçi sınıfından yana olduğumuz için, Türkiye halkından ve Türkiye'den yana olduğumuz için karşıyız. Bizim hareket noktamız, işçi sınıfının ve ülkemizin yararıdır.

Kim işçiden yanadır? Bazıları, işçi sınıfının önüne kim daha keskin bir eylem biçimi koyarsa, onun işçiden yana olduğunu düşünüyorlar. Bunlar, sınıf mücadelesine bir kurmay gözüyle, önder gözüyle, sınıfın öncüsü gözüyle bakmayanlardır.

Bir eylemin doğruluğunu gösteren ölçü, keskinlik derecesi değildir. Eylemin doğruluğunu gösteren ölçü, zamana ve zemine uygunluktur, eylemin başarı şansıdır. Ne kadar keskin ve ileri

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Gazeteciler TV'de Ecevit'i terletti

- Ecevit, «Pravda'nın tehdidi Amerika ile yapılan savunma işbirliği anlaşmasından kaynaklanmaktadır» dedi

ANKARA (ÖZEL)

GAZETECİLER dün gece TV'de yayınlanan "basın toplantısı" programında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i terlettiler.

Hürriyet gazetesinden Hasan Pulur, Günaydın'dan Can Pulak, Tercüman'dan Yavuz Donat, Milliyet'ten Orhan Tokatlı, Aydınlık'tan Doğan Yurdakul ve Hergün'den Taha Akyol'un katıldığı toplantıda gazeteciler, CHP Genel Başkanı ve eski Başbakan Ecevit'e

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Korutürk veda toplantılarına başladı

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURBAŞKANI Fahri Korutürk, görev süresinin 6 Nisan'da sona ermesi dolayısıyla dün Çankaya Köşkünde sivil ve askeri erkana bir kabul resmi verdi.

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün kabul resmine, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları Başbakan ana muhalefet partisi başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri ve kuvvet komutanları katıldılar.

(Devamı sa. 7 sü. 8'de)

İstanbul'un göbeğindeki mahrumiyet bölgesinin dertleri bitecek mi?

Mahrumiyet sadece Anadolu'da değil, İstanbul'un merkezinde de yaşanıyor.

Türkiye'nin en büyük köyü Atışalan referanduma hazırlanıyor

- Halk belediyeye "evet" derken, yalnız arsa spekülatörleri karşı çıkıyor
- 100 bin nüfuslu köyde bir sağlık merkezi bile yok.

Haberi 4. sayfada

Federal Almanya Başbakanı, dış yardım konusunda konuştu

Schmidt: "Diğer ülkeler artırırsa biz de katkımızı artırırız"

- Turgut Özal Fransız Maliyecileri ve OECD yetkilileriyle Paris'te görüşecek.

HABER MERKEZİ

FEDERAL Almanya ve ABD yetkilileri Türkiye'ye yapılacak yardımları savundular. Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, diğer ülkelerin Türkiye'ye yapılacak yardımı artırmayı kabul etmeleri halinde, kendi hükümetinin de katkısını artırmaya hazır

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Üslerle ilgili antlaşma 31 Martta gündeme geliyor

Geçici statünün uzatılması söz konusu değil

- Türkiye-ABD Savunma İşbirliği Anlaşmasının bu hafta sonu imzalanması bekleniyor

ANKARA (AA)

TÜRKİYE ile ABD arasındaki Savunma İşbirliğinin yeni koşullarını belirleyen antlaşmanın bu hafta sonu imzalanması bekleniyor.

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Başbakana rapor halinde görüşlerini verdiler

Türk-İş: "Kıdem tazminatının tamamı vergi dışı bırakılmalı"

- Asgari ücretten vergi alınmamasını isteyen Türk-İş, ücret dışı ödemelerin ücretle birleştirilerek vergilendirilmesine karşı

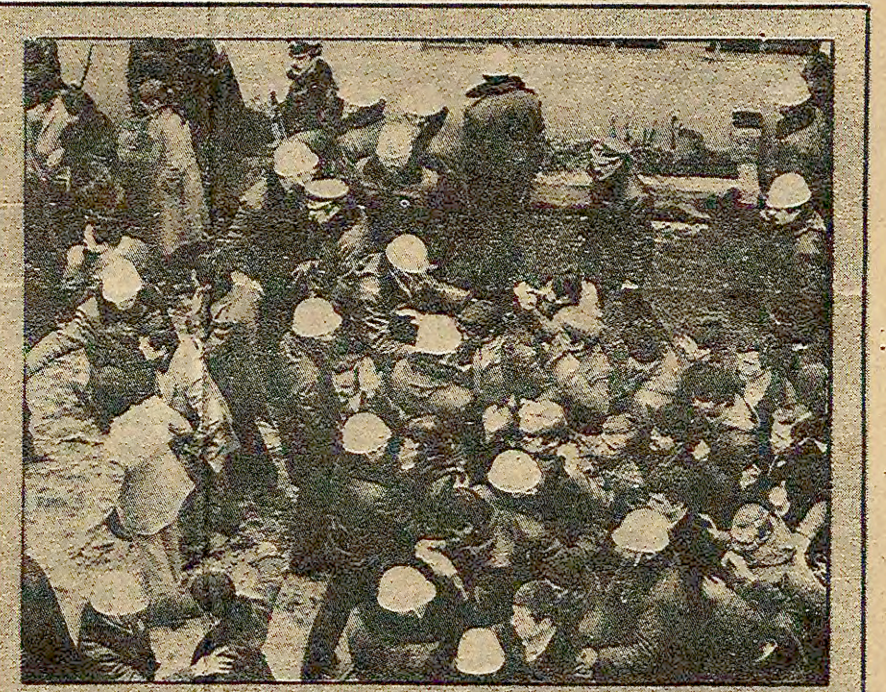
ANKARA (ÖZEL)

TÜRK-İş, Başbakan Süleyman Demirel'in hükümetçe hazırlanan "Mali İstikrar Kanun Tasarısı" hakkında bir özet rapor sundu. Türk-İş'in "Mali İstikrar Kanun Tasarısı" hakkında Başbakan Süleyman Demirel'e gönderdiği özet görüş ve öneriler şöyle:

"Türk-İş kıdem tazminatının, 'işçilerin ödenmesi sonraya bırakılmış ücreti' olduğunu benimsemekte ve işçi için kıdem tazminatının çalışma ve sosyal güvence olduğunu kabul etmektedir.

"Bu nedenle kıdem tazminatının hangi gerekçeyle olursa olsun bir

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Santral Mensucat Fabrikasında işçilerin üzerleri güvenlik görevlileri tarafından aranırken yer yer çatışmalar çıktı çok sayıda işçi gözaltına alındı. (Fotoğraf: Haluk GİRTİ)

Andaş: "Bizi sokağa dökmek isteyenlere fırsat vermeyeceğiz"

Direnişteki Mensucat Santral Fabrikası boşaltıldı, 120 işçi gözaltına alındı

(HABERİ 7. SAYFADA)

Hükümet toplusözleşme düzenine müdahale ediyor

HABER MERKEZİ

700 bin işçiyi kapsayan toplusözleşmelerin, IMF'nin "ekonomik istikrar programı" doğrultusunda çözümlenmesi için, hükümetin çeşitli girişimleri sürüyor. Başbakanlık bünyesinde kurulan "Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu"nun faaliyete geçmesinden sonra, bu girişimi tamamlayan ve sözde "eşel

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

Hak grevlerini destekleyen TİKP, işçileri tertiplere karşı uyanık olmaya çağırdı

İSTANBUL (ÖZEL)

TİKP İstanbul İl Örgütü, başlamış ve başlayacak olan hak grevlerine ilişkin olarak dün basına ve kamuoyuna yaptığı açıklamada hak grevlerini desteklediğini belirtti, ancak işçileri saptırma ve tertiplere karşı uyanık olmaya çağırdı.

TİKP'nin bu konudaki açıklaması şu şekildedir:

"Metal sanayii işçileri MESS'e karşı greve çıkıyor. Tekstil işçileri greve çıktı. Öyle görülüyor ki, önümüzdeki günlerde başka işkollarında da onbinlerce işçi greve çıkacak. Partimiz, hangi sendikaya üye olurlarsa olsunlar, işçilerin haklarını elde etmek için yürüttükleri bu grevleri

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Maden-İş 12 işyerinde greve başladı

İSTANBUL (ÖZEL)

Maden-İş Sendikası dün 12 işyerinde grev uygulamasına başladı. Bu arada grev uygulamasına başlanan işyerlerine gelen güvenlik kuvvetlerinin grev gözcüleri ve nöbetçiler dışındaki herkesi evlerine gitmeye zorladıkları ve grev yerinde "Bu işyerinde grev vardır" dışındaki bütün pankartları

(Devamı sa. 7 sü. 8'de)

7 İŞÇİYİ KATLEDENLERDEN İKİSİ TEŞHİR EDİLDİ

Hilvan'da kurşuna dizilenlerden biri daha öldü

HABER MERKEZİ

URFA'nın Akziyaret Bucağı yakınında önceki gece Urfa Yem Fabrikasına ait servis otosunun durdurularak işçilerin kurşuna dizilmesi olayında ölen yurttaşların sayısı 7'ye yükseldi.

Önceki gece saat 19.30 sıralarında meydana gelen olayda Urfa Yem

(Devamı sa. 7. sü. 6'da)

Bakanlığa gelen ziyaretçiler dövülüyor

Sağlık Bakanlığı özlük işlerine komandolar dolduruldu

- Komandoları, Zatişleri Genel Müdür Yardımcısı MHP yanlısı İbrahim Mendilcioğlu'nun aldığı öğrenildi.
- Komandolar saldırıyı Bakanlıkta görevli polisler eşliğinde yapıyor.

ANKARA (ÖZEL)

SAĞLIK Bakanlığı Özlük İşlerine alınan çok sayıda komando, Bakanlığa gelen iş takipçilerini ve ziyaretçileri dövüyor. Özlük işlerinde çalışan komandoları, Zatişleri Müdür Yardımcısı MHP yanlısı İbrahim Mendilcioğlu'nun işe aldığı öğrenildi.

Komandoların zorbalıklarını Bakanlıkta görevli polislerin desteği ile yaptıkları belirtildi. MHP'li komandolar işyerine gelenleri dövüyorlar, Ba-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Aydınlıkta
SİNA ÇILADIR

"Trafik polisi"!

İlkten küçük bir anı: 1970'li yılların başları... Maltepe Askeri Cezaevindeyiz... Yanımız, yöremiz aşina 'çevrelerle... belli kesimlerle dolu... Hemen hepimiz iyi, kötü birer "örgüt" adamıyız. Daha doğrusu hiç değilse bir kısmımız, siyasi polisin ve MİT'in elektrik şoku ya da falaka uzmanlarınca "örgüt adamı" kılınmışız... Eh, herkes kendine göre bir "örgüt" mensubu ya, "örgüt elemanları", bir bakıma "mecburi", birlikte yemek yiyor, birlikte havalandırmaya çıkıyoruz, cezaevi içindeki ufak tefek işleri birlikte yapıyoruz... Koğuşlar ve koğuşların şurası, burası da "örgüt" ve örgütlerce parsellenmiş durumda: Şu koğuşta "Cepheciler", berikinde "Cuntacılar", yandakinde "TKP'liler" ve bunun gibi var... Eni, konu tanınmış bir, iki aydın ile yazanın bile, sıkıyönetim savcılarının çabası ile şu ya da beriki "örgüte" itelenmeleri an meselesi..

Derken, ismini ve mesleğini şu an pek iyi çıkaramadığım gençce birini getirdiler cezaevine... Meraklılar hemen toplandı adamın başına:

– Hoş geldin arkadaş, hangi örgüttensin sen?

Adam kafasını iki yana sallayıp:

– Cık, diyor...

– Ne cıkı? Örgütü sorduk arkadaş, örgütü?

– Cık...

– Yahu örgüt?

Meğer "yeni gelen" arkadaş hiç bir örgütten değilmiş; daha doğrusu bir başına örgütmüş!.. Aradan birkaç gün geçince anlaşıldı ki bilmem hangi taşra ilinde, hergelenin biri adamcağızı "solcudur komünisttir" diye ihbar etmiş. Kimbilir nice serüvenlerden sonra İstanbul siyasi polisine oradan da sıkıyönetim makamlarına teslim edilmiş. Askeri savcılar da, herhalde, "nasıl olsa bunu bir örgüte kaparız" düşüncesiyle, dayamışlar adama 141'i ve yerelini Maltepe Cezaevi...

Bizim "cık" hangi örgüte mensup birisiyle bir iki tutam söyleşiye girişse, onun görüşlerini "doğru" buluyordu. Ahmet'le Ahmet, Mehmet'le Mehmet... Ahmet'le beraberken Mehmet'e karşı, Mehmet'le beraberken Ahmet'e...

Sonunda bizim "cık"a bir isim de bulunduydu:

– Trafik polisi!

5 Mart tarihli gazeteleri karıştırırken, tanınmış "espritüel" yazarlarımızdan birisinin fıkrasına takıldım daha doğrusu fıkrayı biçimleyen kişinin düşünsel yapısına... Yazıya soldan yaklaşıyorum, sağa kaçıyor. Sağdan yaklaşmaya çalışıyorum, sola... Biraz ortayolculuğu deneyim, olmadı: Bir kaç parçaya ayrılıyor, kimi sağa kimi sola kaçıyor... Hani ruhsal bakımdan yalama olmuş kişiler vardır; şaka mı yaptığını yoksa ciddi mi konuştuğunu bir türlü çıkaramazsınız. Tanınmış yazarın fıkrası buna benziyor: Bir paragrafta Rusya'nın Afganistan'ı işgaline karşı, bir başka paragrafta Pravda'nın ülkemize yönelik "nükleer mezarlık" tehdidini "tiye" alıyor; tehdide tepki gösteren yurtseverleri ABD'ye bitiştirmeye çalışıyor. Sonra kendisine bile yakışmayan bir cücelikle dil sarhoşluğu: "nükleer mezarlık" sözünün MİT'in babası Bölükbaşı'dır. Nihat Erim'dir... Ülkemizdeki "Çinliler" "sarı solcular", "Maocular" bunu da aydınlatsınlar...

Adam, "trafik polisi"! Kafasının içinde hiç değilse kendi çevresinin içinde tutarlı ne bir dünya tahlili var, ne de Türkiye tahlili. Eğer olsa "nükleer mezarlık" tehdidiyle Afganistan'ın işgali arasında bir ilinti kuramazdı? Kuramıyor! Lüks bir düdük: Sarı solcu Amerikan ağzıyla, Nihat Erim ağzıyla konuşuyor... Lüks bir düdük daha: Mao'nun mantığıyla Süleyman Demirel'in mantığı aynı... Hop: Rusya'yı savunmuyoruz...

İyi güzel de neyi savunuyoruz be kardeşim? Hadi diyelim ki buyurduğunuz gibi, "nükleer mezarlık" tehdidine karşı çıkanlar "sarı solcu" "Amerikancı"...

Peki sen nesin, kimin nesisin?.. Koç bulaşığı gazetede bir açıkta son artık şunu? Yoksa bundan böyle devrimci çevrelerde bizim "cıkın" namı müstehari ile anılacaksın; haberin ola!..

düşünce dünyası

İLKOKULLARDA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ ÜZERİNE

Murat Çelebi
Türkçe öğretmeni

ÖĞRETİMİN en vazgeçilmez ilkesi çocuğa göreliktir. Tüm eğitim etkinliklerini bu ilkeye bağlı kalarak ayarlamak zorundudur. Madem ki etkileyeceğimiz, biçimlendireceğimiz varlık çocuktur, o halde her şey çocuk için, çocuğa göre olmalıdır. Öğretimin başarısı, eğitimin amacı, bu ilkeye sıkı sıkıya bağlı kalmakla gerçekleşir. Değinmek istediğim konu, ilkokul programının çocuğun dil gelişimine aykırı düşen yanıdır.

Büyümekte olan bir çocuğun bizi en çok şaşırtan yanı,sorduğu sorular ve konuştuğu sözlerdir, çocuğun kendi yaşantısı sonucu kavradığı her şey bilincinde yer almakta ve söz dağarcığını genişletmektedir. Buna bağlı olarak, dil gelişimi çocuğun zihinsel gelişimini göstermektedir. Bu yönüyle dil gelişimi eğitim açısından çok önemlidir. Dilin düşünceyi, bilgiyi iletmek gibi evrensel bir işlevi vardır. Öğretimin kendisi de bilgi iletişimidir. O nedenle dil, öğretme ve öğrenme eyleminin can damarıdır. Küçük dil gelişimi yaşam boyu sürer. Çocuktaki dil gelişimi henüz bir filizlenme çağındadır. Bu filizlerin gelişip gelişmesini sağlamak eğitimin görevidir. Gerçekteyse okullarımızda yapılan çocuğu, konuları anlamaya zorlamaktır. Konuların anlaşılıp anlaşılamayacağı önemsenmemektedir.

Daha açığı dil gelişimi bir yana itilmiş, konu öğretimi öne alınmıştır. Şimdiki durumda, çocuğun dil gelişimi genellikle konuların gerisinde kaldığı için anlama ve kavrama ortadan kalkmış,ezbercilik,kopyacılık egemen duruma gelmiştir. Öğrencinin ezbere ve kopyaya yönelmesinin diğer sebepleri yanısıra konunun anlaşılamaması daha önemli yer tutmaktadır.

Kuşkusuz bu tür davranışları nedeniyle öğrencileri suçlamaya hakkımız yoktur. Bugünkü eğitim yapısı suçun hazırlayıcısı,öğrenci de suçun işleyicisi olmaktadır.

Halen uygulanmakta olan 1968 İlkokul Programına göre, ilkokulun birinci devre sınıflarında (1-2-3) Hayat Bilgisi, ikinci devre sınıflarında (4-5) Sosyal Bilgiler ve Fen ve Tabiat Bilgileri merkez ders seçilmiştir. Merkez dersler yıl içinde işlenmek üzere, ünitelere, üniteler de konulara ayrılmıştır. Merkez derslerin dışında kalan ifade ve beceri dersleri (Türkçe, Matematik, Resim vb.) ünitelere bağımlı olarak işlenmekte ve yedek ders işlemi görmektedirler.

İlkokula yeni gelen bir çocuğa Türkçeyi öğretmeden dünyayı anlatmaya kalkışmanın akla sığar yanı yoktur.

İlkokul sınıf geçme yönetmeliğinde 5. sınıflar için, sınıf geçmede notu en az ortadır. Öğretimde Türkçe dersini hafife alıp, sınıf geçmede önemli tutmak da bir çelişkiyi göstermektedir.

Uygulamadaki bu yanlışlıkların yanı sıra, Türkçe kitaplarının bazı zaafları vardır. Öncelikle şunu belirtmeli, Türkçe kitapları çocuğun dünyasına yabancı kalmaktadır. Çocukta ilgi uyandırması bir yana, canını sıkmaktadır. Ülkemizde henüz gelişmekte olan çocuk edebiyatı örneklerinden birini bulmak zordur. Bunun yanında büyükler için yazan yazarların parçalarını bulmak çok kolaydır. Türkçe kitaplarının diğer bir sakıncası dilinin eskiye kaçmasıdır. Dilimiz sürekli bir değişme ve gelişme içindedir. Kitaplar bu yenileşmeye uyacak yerde geride kalmaktadır. Çocuk ölü sözcükleri öğrenirken yeni sözcüklerden habersiz kalmaktadır.

Tüm bu sakıncaların kalkması için, uygulamada konu öğretimini esas alan yol terkedilmeli. Ana dili öğretimini merkeze alan ders uygulamasına geçilmelidir.

Türkçe kitapları zaaflarından arındırılmalı, çocuğun dünyasına uygun, halk diline yakın bir içerik kazandırılmalıdır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Demirelistan'dan manzaralar!

"Çarşı-pazarda ne var, ne yok" diyerek çarşıya çıktık.

Ve o güne kadar eşine rastlamadığımız manzaralarla karşılaştık.

İsportacının biri akortsuz sesiyle yüksek perdeden bağırıyor:

"Hadi ne alırsan 10 lira...

Patatesin, soğanın tanesi 10 lira... Vatandaş, bu fırsatı kaçırma..."

Vatandaşlar üşüşmüş isportacının tezgahının başına, tane ile patates, soğan alıyor...

Öte tarafta bir başka isportacı çığlık çığlığa haykırıyor:

"Oduna gel, oduna...

Bunun da tanesi 10 lira..."

Bir diğer isportacı, malını daha da ilginç bir şekilde satıyor.

"Hiç durma al, portakalın dilimi iki lira!"

Görüyorsunuz ya, eskiden tonla satılan odun kiloyla satılan soğan, patates, portakal artık taneyle, dilimle satılıyor...

Durum böyle olunca da, vatandaşlar, eskisi gibi çarşıya-pazara birkaç fileyle birlikte çıkmıyor.

Sadece küçücük bir kesekağıdıyla gidiyor!

Kesekağıdını bir tane soğan, bir tane patates bir tane portakalla doldurabilen vatandaş kendini mutlu sayıyor.

Velhasıl; kiloyla mal almak, fileyle çarşı-pazara çıkmak artık tarihe karışıyor.

O halde, öldü file...

Yaşasın kesekağıdı!

***

Fakat o da ne?

İstanbul Mezarlıklar Müdürlüğünün yeni fiyat tarifesine göre, bir mezarın fiyatı (nakil dahil) 16 bin TL!

Peki ama, 16 bin lirası olmayan dargelirli ölüler (!) başlarını sokacakları mezarı şimdi nereden bulacak?

Acaba,yaşarken başlarını sokacakları bir ev bulamayan dargelirliler, öldüklerinde başlarını sokacak bir mezar da mı bulamayacak?

Öyle ya, eskiden bir memur ya da işçi, emekli ikramiyesiyle mütevazi bir ev alabilirdi...

Şimdi ise, bir memurun ya da işçinin emekli ikramiyesiyle ancak bir aile mezarlığı alınabilir!

Onun için, ey memurlar, ey işçiler, ey dargelirliler! Emekli ikramiyelerinizle başınızı sokacak bir ev alamıyorsunuz; bari başınızı sokacağınız bir aile mezarlığı alın...

Hiç olmazsa , öldüğünüzde açıkta kalmayın...
Ne diyelim, insanın dirisi bedava...
Ölüsü para!

***

Duyduğumuza göre, Demirel "Aradığını bulamayan bana başvursun" dediğine bin pişman olmuş...

Çünkü, aradığını bulamayan vatandaşlardan her gün binlerce telefon, telgraf, mektup yağıyormuş...

Bu arada Demirel, ilginç bazı taleplerle de karşılaşıyormuş...

İşte bunlardan biri.

Evde kalmış bir kız, Demirel'e çektiği telgrafta demiş ki:

"Siz 'aradığını bulamayan bana başvursun' demiştiniz. Ben de kendime bir eş arıyorum, ama bulamıyorum... Lütfen bana acele bir koca!"

Düşünüyoruz da, vatandaşların acil ihtiyaçları olan yağı, çayı, sigarayı bulamayan Demirel, kocayı nereden bulacak acaba?

OLAYLAR / SORUNLAR / GÖRÜŞLER

TUNCELİ OLAYLARI VE CHP'NİN TUTUMU

Haydar Bozada

TUNCELİ halkının büyük çoğunluğu köylüden oluşuyor, sabit gelirlidir. Son zam kararları burada halk üzerinde büyük tahribat yaparak, hayatı büsbütün yaşanmaz hale getirmiştir. Şubat ayının ortalarından başlayarak, Almanya'ya ve yurdun çeşitli yerlerine hızlı göç akımı başlamıştır. Bu durumu iyi tespit eden sahte solcu örgütler, kaybolan itibarlarını yeniden kazanmak için halkın bu sorunlarını istismar ettiler. Bu gruplar uzun süredir, Tunceli halkına terör estiriyorlardı. Kendisinden olmayan insanlara saldırdılar. Ajan-gerici ilan ettiler. Öyle ki tavuk çalmak kadar adi hırsızlıklar oldu. Bu yazdıklarım ,yaptıklarının ancak yüzde 1'ni oluşturuyor.

Bu yazdan sahte solcu gruplar Tunceli halkından hak ettikleri puanı almışlardı. Zamlar sahte solun imdadına yetişti. Zam, geçim derdi diye bir sorunu olmayan bu gruplar halkın bir numaralı savunucusu kesildiler. Pahalılığı protesto adı altında bir dizi provokasyon eylemlerine giriştiler. Önce esnaflara kepenk kapattırdılar. Ardından güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya girdiler. Bilanço: 1 ölü 3 yaralı. Olayları yaratan bir avuç kışkırtıcı ise şehri terk etti. Olaylardan sonra esnaf 4 gün daha işyerlerini açamadı. Her zaman olduğu gibi bu eylemin de faturasını halka yüklediler. Sıradan onlarca insan yakalanıp sıkıyönetime götürüldü. Olayları yaratanlar ise elini kolunu sallayarak ortalıkta dolaşıyor.

İlimizde bu gelişmeler olurken, CHP sözümona olayları yerinde incelemek üzere buraya bir heyet yollamıştır. Heyet, gelişmeleri halktan öğreneceğine, aksine olay çıkaran gruplarla "Halk toplantısı" yapmıştır. TİKP de bu toplantıya çağrılıydı. Toplantı yerine vardığımızda ne görelim! Bütün sahte solcu örgütlerin temsilcileri hazırdı. Bunlar TİKP ve Aydınlık gazetesinin toplantıya katılmasından yana değillerdi. Hepsinin keyifleri kaçmıştı. Öyle ya Tunceli'yi bu hale getirenler hangi meseleyi çözebilirdi. CHP heyetine, kargaşalığın sebebi gruplarla toplantı yapılamayacağını bildirerek orayı terk ettik.

Ancak ortaya bir gerçek çıkıyor. Artık CHP grupçukların seviyesine inmiştir. CHP'ye faşist diyen bu grupçuklar CHP'yi yiyip bitirmiştir. Bu durumu CHP'li seçmen de görüyor. Onun için 14 Ekim seçimlerinde halk CHP'yi cezalandırdı. CHP'nin iflas eden yanı Rusya'ya teslimiyet ve bu grupçukları himaye eden politikasıdır. Görünen odur ki bu parti akıllanmamıştır. Şimdiye kadar ilimizde bütün milletvekilliklerini alıyorlardı. Bundan böyle umduklarını bulamayacaklardır.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

SAMSUN

KAŞ YAPAYIM DERKEN GÖZ ÇIKARDILAR

3 Mart 1980, sabahın 9'u. Polis arabalarının siren çığlıklarının yarattığı korku ve ürperti ile insanlar sokağa dökülmüş, pencerelerden sarkmışlardı. Şaşkın bakışlar, meraklı koşuşmalar arasında birbirlerinden ne olduğunu öğrenmeye çalışıyorlardı. Açılan okullarda olay çıktığı yorumu yapılıyordu. Ve de polisin göreve koşmasını onaylayarak artık anarşiye dur demenin ve terörü engellemenin gerektiği tartışılıyordu. Orta gelirli aydın kesimin oturduğu ve sahte solun terörüne illallah denilen mahallelerden geçen Çiftlik ve Gazi caddelerindeki kahvehaneler, dükkanlar ve köşebaşları kalabalıklaştı.

20 dakika geçmemişti ki, polis arabaları trafiğe ters girdikleri caddelerde yeniden göründüler, son derece tehditkar ve tehlikeli şekilde gaza basılarak şaşkınlığı daha da artırdılar. Yetkililer anarşistlerin yuvaları olmakla kötü namlı kahvehanelerden birine daldılar. Oysa ki son iki aydır halktan tecrit olmaları ve tutuklanmaları nedeniyle artık sahte solcular başka bölgelere kaymışlardı. Kenar mahallelerden polis desteğinde hücuma geçen MHP ile yoğun bir çatışma halindeydiler.

Gelen polisler önce olağan aramayı yaptılar. Herkesin dışarı çıkmasını sağladılar. Ama birden sokakta birikmeyin diyerek fark gözetmeksizin coplamaya giriştiler. Giderek sokakta gördükleri herkese hücuma geçtiler. 12-13 yaşındaki çocuklardan 50-60 yaşındaki insanlara kadar herkese saldırıyorlardı. Hele üzerinde parka varsa yandın gitti. Kız çocukları saçlarından çekiliyor. Yaşlı kadınlara "Siz yetiştirdiniz bu piçleri" diye hücum ediyorlardı.

Dayak için her araç kullanılıyordu. Saldırı gittikçe hızlandı. Kaçışanları izlemek bahanesiyle esnaf dükkanlarından adam alıp meydan dayağı çekiyorlardı. Tüm kahvehanelere girilip aynı işlem sürdürüldü. Kaçışan, gizlenen korumasız insanlara saldırdılar. Silahlarını sıyırmışlardı. Ağızları kötü sözlerle kararmıştı. Pencerelerden bakınan kadınlara cop sallayarak ana-avrat küfrediyorlardı.

Kimsenin kendilerine dönüp bakmasına izin vermiyorlar, ne bakıyorsun ulan deyip darbeyi indiriyorlardı. Ortalıkta görünen kalmadığına kanaat getirince de arabalarına doldurdukları gençleri, anarşistleri değil sıradan gençleri alıp gittiler. 3 büyük cadde sessizliğe boğulmuştu. Kendilerinin kapattıkları Emekçi-Der, Tekel-Der, Mimar Mühendisler Odası ve Karadeniz Kadınlar Derneğinin bulunduğu binaya saldırarak kapalı derneklerin kapılarını, camlarını çerçevelerini kırdılar, tahrip ettiler.

Bir kabustu sanki; kısa bir süre sonra halk yine sokağa döküldü. Söylentiler tartışılmaya başlandı. "Ne olmuş, iki polisi vurmuşlar. Hayır iki değil, bir komiser yaralı. Hadi canım ben gördüm 5-6 polis yerde yatıyordu. O yatan polisler değil sivillerdi. İyi ama bizim suçumuz ne?" İşyeri kapatılan bir kahvehaneciye kapatma belgesi gösterdi mi diye sorduk, ne belgesi kardeşim ağzını açan yumruğu yedi dedi. Yutkunup sustum. Halkla sahte sol arasındaki o çetin duvar çatlamıştı.

Gerçek neydi? Kimlik soruşturması sırasında bir komiser tabanca ile yaralanmıştı. Onun kızgınlığı çok farklı yerlerde soğutuluyor, polis halktan öcünü alıyordu.

Hey valiler, müdürler, amirler, hey yönetenler, bakanlar, başbakanlar ve her şeye boşverip, hiç bir şeye bakmayanlar. Tanrı kulaklığını bırakın duyun. İşte size büyük hisse çıkarılacak bir kıssa, kaş yapayım derken göz çıkarmak buna denir. Halka yaptıklarınızla halk düşmanlarına yardımcı oluyorsunuz. Bu yapılanlar çok denendi. Çarların karayüzleri örgütü, Gestapo, Savak, CİA'nın, Menderes'in atlı polislerinin daha nice unutulmuş zulüm makinelerinin sonlarını düşünün. Başarı yolu halktan, halkın sırtından geçmez. Yaptıklarınızın sonucunu halkın arasına girerek öğrenin ürperirsiniz. Savaş gladyatörlerinin çizme gıcırtılarını duymuyor musunuz? Hey tanrı kulaklarım duyun.

Bir Okuyucu

YUNAK KONYA

İşsizlik yine Almanya'ya yolculuğu başlattı

Büyük işsizlik ilçemiz Yunak'ta da etkisini göstermekte. Yapılan zamlar sonucunda bunalımlar geçiren halk, çareyi Almanya'ya gitmekte bulacağına inanarak malını mülkünü satmaktadır. Konya'da pasaport almak için vilayete gitmeye başladılar.

Almanya yolu öyle bir işlerlik kazandı ki kahvehanelerde, evlerde bilhassa gençler arasında günün önemli meselesi haline geldi.

Bunu fırsat bilen bazı kimseler adam başına 30 bin liradan 70 bin liraya kadar para alarak Almanya'ya adam göndermeye çalışıyorlar.

Bu işsizlik böyle sürerse sonunun nereye varacağını ve hangi boyutlara ulaşacağını siz saygıdeğer okuyucularıma bırakıyorum.

Saygılarımla

Mehmet Görmez

İSTANBUL

Sayın Ecevit, korkunun ecele faydası yok

"Bağımsız kalmak isteyen bir millet için, hele bu millet, yayılma emellerini gizli tutmayan bir büyük devlete komşu ise, tedbirli davranmak gerekir." (15 Mayıs 1956 Forum dergisi)

Bu güzel gerçeği kim mi dile getiriyor. Bülent Ecevit. Şaşırdınız değil mi? 1978 yılında kuzey komşumuzdan tehdit gelmediğini de aynı Ecevit söylemişti.

1956'larda dünyanın jandarması ve savaş kışkırtıcısı Amerika'dır. Dünyada ve ülkemizde Amerika'ya karşı olanlara kanlı kefenler biçilmektedir. Sayın Ecevit de dünyanın jandarması Amerika'nın gösterdiği hedefe karşı aslan kesilmektedir. Aynı günlerde ülkemizi pençesi altında tutan Amerika'ya karşı Ecevit'te ses yok. Devrimciler 1960'ların sonlarında Amerika'ya karşı mücadele ederlerken Ecevit'ten ses gelmiyordu.

Köprünün altından sular aktı. Dünya 1970'li yıllarda köklü değişikliklere uğradı. Amerika askeri alanlarda Rusya'nın gerisine düştü. Dünya halkları birçok zaferler kazanarak Amerika'yı sersemlettiler. Amerika'nın bıraktığı boşluğu Rusya doldurmaya başladı. Ve dünyanın yeni jandarması oldu.

Şimdi ülkemize yönelen tehditler açıkça kuzey komşumuzdan gelmeye başlamıştır. Ecevit yine aynı uyum içerisinde bu değişikliği yorumlamıştır. Dünyanın yeni jandarmasının gösterdiği hedefe saldırmaktadır. Ecevit şimdi de Amerika'ya karşı aslan kesilmiştir.

Güçlünün yanında yer almak insanlara biraz cesaret verir, ama hiç bir zaman şeref kazandırmaz. Ecevit ve CHP bu siyasetleri ile daha da küçülecektir. Milletin çoğunluğu 1950'lerdeki ABD tehdidinden farklı olarak 1980'lerde Rus tehdidini görmeye başlamıştır.

Ecevit bu kez gerçekleri ters yüz etme tutumundan vazgeçmelidir. Sayın Ecevit'in fazla vakti kalmamıştır. Çünkü ülkemizin bağımsızlığını korumak için hazırlanacak fazla vakti kalmamıştır. Ecevit safını ülkemizin bağımsızlığından yana belirlemeli ve Rusya'nın tehditlerine karşı çıkmalıdır.

Korkunun ecele faydası yoktur.
Saygılarımla.

Kartal Demir
Sosyal Hizmetler Uzmanı

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Kooperatiflere inanan ve onun üyesi olan kişi. 2) Çocuk sahibi kadın - Oto lambası. 3) Çocuk yemeği - Kişisel. 4) Karadenizlilerin sık sık kullandıkları bir sözcük - TERSİ ünlü Madrit takımının ilk adı - TERSİ kısa ve ucuz telgraf çekme usulü. 5) Fevkalade. 6) TERSİ gök boşluğu, feza - TERSİ proteinli bir gıda. 7) Genel - TERSİ Ramazan ve Kurban bayramlarında Müslümanların yoksullara dağıttığı para. 8) Su - Bir soru edatı - TERSİ ana gıda maddemiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Efkarı umumiye. 2) Kabul etme, imzalama. 3) TERSİ Çin Halk Cumhuriyeti kurucusu - TERSİ inek yavrusu. 4) TERSİ Güneybatı illerimizden. 5) Genişlik - Bir haber ajansı simgesi - Ayı evi. 6) Neşeli. 7) TERSİ bir hayvan. 8) TERSİ çizgi - İlave. 9) Kalıtım - Baharatlı bir ot. 10) Bir üniversitemizin adının kısa yazılışı - Türk malının simgesi. 11) TERSİ tok olmayan - Sinirsel bir hastalık. 12) Ustalık.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

DIE WELT GAZETESİNİN İRANLI İŞGALCİ ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ AÇIKLAMASI:

Öğrencilerin bir kısmını KGB eğitti

Ruslar, Şah zamanında sürgünde bulunan öğrencilerden ajan yetiştirmişler

İçlerinde KGB ajanları bulunduğu bildirilen işgalci öğrenciler, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde eğitim yaparken.

BONN (AP)
Batı Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesi, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğini işgal eden İranlı öğrenciler arasında Doğu Almanya ve Çekoslovakya'daki KGB merkezlerinde eğitilmiş kimselerin bulunduğunu açıkladı. "Die Welt" Batılı diplomatlara dayanarak verdiği haberinde, bazı öğrencilerin Doğu Berlin, Leipzig ve Prag'da, Sovyet ve Doğu Alman ajanlarınca eğitildiklerini bildirdi.

Gazetenin haberine göre, Sovyetler ajanları Batı Avrupa'da sürgünde bulunan İranlı öğrenciler arasından seçmişler. Bunların bir bölümünün 1976 da Cenevre'de, 1978'de de Lahey'de İran Elçilikleri önünde yapılan gösterilerde yer aldıkları tespit edildi. Diğerlerinin ise, Doğu Almanya'da üniversiteye devam ettikleri öğrenildi.

"Die Welt"in haberinde, işgalci öğrencilerin kaçının Moskova yanlısı olduğu belirtilmiyor.

İran Devlet Başkanı Beni Sadr da, çarşamba günü verdiği bir demeçte bazı işgalci öğrencilerin Marksist grupların etkisi altında bulunduklarını" belirtmişti. Daha önce de Fransız "Le Point" dergisi, işgalci öğrencilerin bir kısmının arkasında Rusya'nın bulunduğunu belirten bir yayın yapmıştı.

Ayrıca, İran'daki Moskova yanlısı Tudeh Partisinin merkezi de Şah döneminde Doğu Berlin'de bulunuyordu.

NAZİLERİN PROPAGANDA BAKANI GÖBELLS' İ DE GEÇTİLER

Rus televizyonu Afgan halkının sevincini anlatmış!

MOSKOVA/PEŞAVER (AP—AFP—AA)
Sovyet televizyonu ilk kez önceki gece Afganistan'daki Rus birliklerinin durumunu yansıtan bir film yayınladı. Sovyet resmi basın-yayın organlarının uzun süreden beri sürdürdüğü propaganda faaliyetinin bir parçası olarak yayınladığı belirtilen filmde, Rus askerlerinin Kandahar kentindeki yaşantısı konu ediliyor. Rus televizyonu, Afganistan'daki Rus askerlerinin sayısı konusunda bir bilgi vermekten kaçınırken, Sovyet birliklerinin "Dış müdahaleye karşı Afganistan'ı koruduğu gibi ülkenin ekonomik inşasında da hizmet ettiklerini" ileri sürdü. Afgan halkının Rus askerlerini büyük bir sevinç ve şükranla karşıladığını ileri süren Sovyet televizyonunun muhabiri, Afgan direniş kuvvetleri ile işgalci Rus birlikleri arasındaki çatışmalardan hiç söz etmedi.

Filmde gösterilen Sovyet askerlerinin hepsinin Orta Asya asıllı olduğu dikkat çekti.

RUSLAR 1400 ÖLÜ VERDİ

Öte yandan Kunar eyaletindeki çarpışmalardan kaçarak kurtulan mültecilerin Pakistan'daki göçmen kamplarında gazetecilere verdikleri bilgilere göre, Sovyet birlikleri geçtiğimiz haftanın başından bu yana sürdürdükleri saldırılarda 1400 ölü verdiler. Direniş kuvvetlerinin bir sözcüsü ise, bu çarpışmalarda 2500 kişiyi öldürdüklerini ileri sürdü.

Bu arada Afgan direniş kuvvetleri [illegible]

CARRINGTON BÜKREŞ'TE

Uluslararası alanda diplomatik faaliyetler sürdüren İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Carrington, yetkililerle görüşmeler için Romanya başkenti Bükreş'te bulunuyor. Carrington'un iki günlük gezisi sırasında Romen Dışişleri Bakanı ve Devlet Başkanı Çavuşesku ile görüşecek. [illegible]

AET'nin "Tarafsız Afganistan" önerisi üzerine bilgi verdiği belirtiliyor.

Siyasal gözlemciler, Romanya'nın Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa konusunda, Afganistan konusunda arabuluculuk girişimlerini sürdürdüğünü belirtiyorlar.

Çağatay, Kıbrıs konusunda süper devletlerin tehlikesinden söz etti

LEFKOŞE
Kıbrıs Türk yönetimi Başbakanı Mustafa Çağatay, yerel "Halkın Sesi" gazetesinin düzenlediği açık oturumda bir soru üzerine, "Eğer ki Rum yönetimi bizi [illegible] görüşme masasına oturursa, o zaman Kıbrıs [illegible]

Çağatay açık oturumda ayrıca şöyle söyledi: "Süper devletler bu adanın hakimiyetine çok daha büyük bir biçimde karar almak suretiyle el atabilecekler ve bu ülkenin istiklali açısından böyle bir durum söz konusu [illegible]

"Kendileri de bizim gibi samimi olanlar ve masa başına bizim istediğimiz gibi samimi olarak, sorunları masa başında çözmek hevesinde olduğumuz gibi, konuya çözüm getirmek için gayret gösterirlerse..."

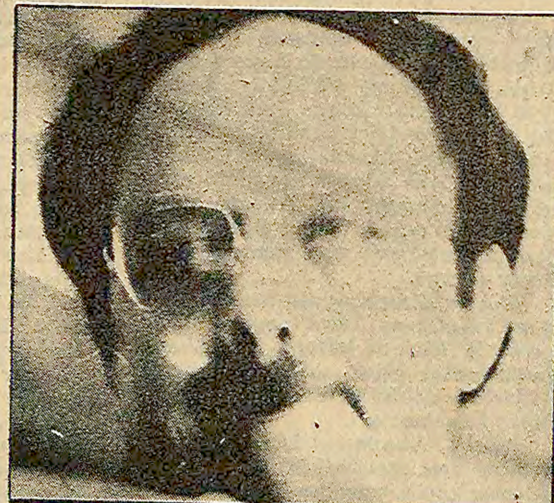
Öte yandan Rum Demokratik Parti Başkanı Glafkos Klerides, Spiros Kipriyanu Başkanlığındaki Rum yönetimini yeniden istifa [illegible]

Nuri Çolakoğlu

SEÇİMLERE KATILAN PARTİ LİDERLERİ KONUŞUYOR

Beni Sadr'ı destekleyen İslam Devrimi Konferansı Koordinatörü

SALAMATİAN:

«Türkiye ile İran, maruz kaldıkları tehdit karşısında daha sıkı birleşmeli»

Kıvırcık saçları hafifçe seyrelmiş 38 yaşındaki Ahmet Salamatian, bir politikacıdan çok bir bilim adamına benziyor. Uzun yıllar Fransa'da uluslararası hukuk ve sosyoloji okumuş olan Salamatian, buna rağmen, Beni Sadr'ın Cumhurbaşkanı seçilmesinde en büyük rolü oynamış kişi olarak tanınıyor. Başarılı seçim kampanyası sonucu, yakın çalışma arkadaşını Cumhurbaşkanı yaptıktan sonra, ona Meclis'te yeterli desteği sağlamak için bu kez Meclis seçimleri için çaba harcamaya girişmiş.

Salamatian çeşitli konulardaki görüşlerini şöyle açıklıyor:

"İRAN'DA GERÇEK ANLAMDA SİYASİ PARTİ YOK"

Soru: Meclis seçimleri için ne yapıyorsunuz?

Cevap: Biz halkın doğru bir seçim yapma olanağına sahip olduğu taktirde, en iyisini seçeceğine inanıyoruz. Beni Sadr'ın seçilmesi için hiç bir çaba harcamadık. Bütün yaptığımız kuralların doğru işlemesini ve halkın yanıltılmamasını önlemek oldu. Meclis seçimlerinde de bunu yapacağız.

Soru: Bir parti olmadan Beni Sadr'ı destekleyenler nasıl seçime girebilecek?

Cevap: Bizim siyasal araştırmacı olarak İran'da gerçek anlamda siyasal partiler ya da örgütler olmadığını görüyoruz. Bu nedenle bu partilere dayalı olmayacak, hiç bir parti çoğunluğu elde edemeyecek. Bu durumda milletvekillerinin halka ve devrime bağlılığı önem taşıyacak. Unutmayın, İran Devriminin siyasi partiler gerçekleştirmedi.

"ÖNEMLİ GÖREV, EKONOMİK BİNAYI YENİDEN İNŞA ETMEK"

Soru: İran Cumhurbaşkanı ve ilk Meclisin sizce en önemli görevi ne?

Cevap: Önümüzdeki dört yıl içinde her ikisinin de en önemli görevi devrimin ekonomik binayı yeniden inşa etmek olacak. [illegible]

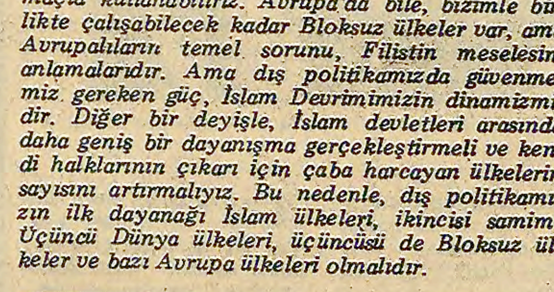
"DIŞ POLİTİKAMIZIN DAYANAĞI İSLAM ÜLKELERİ, ÜÇÜNCÜ DÜNYA, BLOKSUZLAR VE BAZI AVRUPA ÜLKELERİ"

Soru: İlk hükümette Dışişleri Bakan Yardımcılığı yapmıştınız. Şimdi yeniden Dışişleri Bakanı olacaksınız, nasıl bir dış politika izlerdiniz?

Cevap: Ben bugünkü merdivene benzer bir denge görüyorum. ABD'nin İran'a karşı, Rusya'nın de ABD'ye karşı. [illegible]

için birer kürsü haline getirilmelidir. Bütün uluslararası kuruluşlardan bu amaçlarla yararlanılmalıdır. Elimizde sadece Üçüncü Dünya yok, gelişmiş ülkelerin aralarında mevcut çatışmaları da bu amaçla kullanabiliriz. Avrupa'da bile, bizimle birlikte çalışabilecek kadar Bloksuz ülkeler var, ama Avrupalıların temel sorunu, Filistin meselesini anlamalarıdır. Ama dış politikamızda güvenmemiz gereken güç, İslam Devrimimizin dinamizmidir. Diğer bir deyişle, İslam devletleri arasında daha geniş bir dayanışma gerçekleştirmeli ve kendi halklarının çıkarı için çaba harcayan ülkelerin sayısını artırmalıyız. Bu nedenle, dış politikamızın ilk dayanağı İslam ülkeleri, ikincisi samimi Üçüncü Dünya ülkeleri, üçüncüsü de Bloksuz ülkeler ve bazı Avrupa ülkeleri olmalıdır.

şunu duyurun. Bizler ortak geçmişi olan iki halkız. Aynı tehditlere maruz kalıyoruz. İkimiz birbirimize, bölgedeki diğer ülkelere daha sıkı sarılmalıyız. Her şeyimiz var. Birlik olursak, her türlü tehlikenin üstesinden gelebiliriz. Bunu duyurun halkınıza..."

Milli Cephe'nin önderi

DR.SENCABİ:

«İki süper devletin baskısını yok etmek için bütün güçleri biraraya getirmeliyiz»

Şaha karşı mücadele etmiş Milli Cephenin önderlerinden 1952'lerin ilerici başbakanı Musaddık'ın çalışma arkadaşı, İran Partisinin Başkanı, devrim sonrası ilk hükümetin Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi 80'ine merdiven dayamış yaşlı demokrat bir yurtsever.

Seçimlerden az önce tedavi edilmekte olduğu yurt dışından dönüşünde Milli Cephe Genel Merkezinde yaptığı konuşmasını izlemiştim. Konuşmadan sonra yanına sokulup, randevu istedim. Tahran'a tepeden bakan, bir köşk yavrusunu andıran evinde buluştuk. Çayımızı içiyor, bir yandan da sohbet ediyorduk:

'CUMHURBAŞKANLIĞINA DEVRİMİN RUHUNU YANSITAN BİR ADAYI SEÇTİK"

Soru: Devrimin birinci yılında elde edilen sonuçları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap: Önce şunu belirteyim, çok büyük güçlüklerden geçtik. Önümüzde hâlâ bazı güçlükler var. Ama büyük kısmını alnımız ak atlattık. İslam Cumhuriyetini kabul ettik. Anayasamızı yaptık. Demokrasi, sosyal haklar açısından bazı eksiklikler var. Ama ilerici bir kanundur. İran halkının büyük bir kısmı tarafından benimsenmiştir. Üçüncü olarak Cumhurbaşkanlığını çözdük. Aralarında Devrim Konseyinin dört üyesi ve beş bakan bulunan yüzden fazla aday arasından İran halkı devrimin ruhunu yansıtan bir adayı seçti. Oylarını dağıtmadı. Şimdi de Meclis seçimlerini yapıyoruz.

'EN ÖNEMLİ SORUNUMUZ İKİ SÜPER DEVLETE KARŞI BAĞIMSIZLIĞIMIZIN KORUNMASI"

Soru: Halen İran'ın önündeki en önemli sorun ne sizce?

Cevap: En önemli sorunumuz, iki süper devlete karşı bağımsızlığımızın korunmasıdır. Ne Doğulu, ne de Batılı süper devlete, yani ne Rusya'ya ne de ABD'ye bel bağlayamayız. Sadece İran'ın Müslüman halkına güvenebiliriz. Dünyadaki mevcut durumdan yararlanarak bağımsızlığımızı koruyabilir, bölgemizin çıkarlarını gözetebiliriz. Ne yazık ki, bugüne kadar ne Doğulular, ne de Batılılar bizim ne yapmak istediğimizi anlayamadılar. Sadece kendi çıkarlarını korumaya çalıştılar.

Soru: Sizce, Afganistan olaylarının ışığında iki süper devletten hangisi daha tehlikelidir?

Cevap: Bence her ikisi de tehlikelidir. Birbirinden aşağı yanları yoktur.

Soru: Seçimlerde nasıl bir yol izleyeceksiniz?

Cevap: Mümkün olan yerlerde kendi adaylarımızı çıkaracağız, bazı yerlerde ise uygun göreceğimiz diğer adayları destekleyeceğiz.

Dr. Sencabi, özetini verdiğimiz görüşmemizin sonunda duruyor, "Bakın" diyor, 'Türkiye halkına

İslam Cumhuriyeti Partisi Başkanı

BEHEŞTİ:

«Halkımız birleştiği sürece iki süper devlet bizim için tehlike değil»

Kapı açıldı, içeri geleneksel din adamı kıyafeti giymiş uzunca boylu, uzun kızıl-kahve rengi sakallı bir adam girdi. 50 yaş civarındaydı. Ama diğer din adamlarından farklı bazı yanları vardı. Dünya nimetlerine sırt çevirmiş diğer din adamlarının kılığına kıyafetine boşvermişliği yoktu. İtinayla taranmış bir sakal, iyi bir terzinin elinden çıktığı belli olan entari ve cübbe, çok düzgün sarılmış bir sarık, bu kişinin diğerlerinden farklı olduğunu ilk bakışta anlatıyordu. Karşımızdaki Devrim Konseyinin ilk Başkanı ve şimdi İslam Cumhuriyeti Partisinin Başkanı Ayetullah Muhammed Beheşti'ydi.

Yıllar önce Kum'da İngilizce öğretmenliği yapan, sonra ünlü bir İranlı dini liderin temsilcisi olarak Almanya'ya gidip orada 12 yıl kalan Beheşti, çok düzgün İngilizce ve Almanca konuşuyordu.

''CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ, BİZİM İÇİN YENİLGİ DEĞİL''

Devrim Konseyinin karargahı olarak kullanılan eski Senato binasında konuşuyorduk. Önce seçim hazırlıklarından başladık:

''Şimdiye kadar 80 aday belirledik. (Bu konuşma bir ay kadar önce yapılmıştır). Çalışmaları sürdürüyoruz. Yeni bir parti için bu kadar kısa bir sürede seçime hazırlanmak çok zor.''

Beheşti'nin partisi Cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılmış, önce aday gösterdiği Farisi İran'da doğmadığı için çekilmek zorunda kalmış, sonradan aday gösterdiği Devrim Konseyi sözcüsü Hasan Habibi ise ancak yüzde 3 oy alabilmişti. Tahran'da Beheşti'nin kesin gözüken seçim yenilgisine gerekçe bulabilmek için adaylığı mutlaka reddedilecek olan Farisi'yi öne sürdüğü iddia ediliyordu. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kendisine itibar kaybettirip kaybettirmediğini sorduk:

'Hayır, mesele sadece adayımızın İran kökenli olup olmadığı sorunundan çıktı. Bedeline katlanarak Anayasaya uygun hareket ettik. Yenilgi olduğunu kabul etmiyorum. Sadece uzun vadede bize daha büyük kazanç sağlayacak bir tutum aldık.''

'EN ÖNEMLİ MESELE SİSTEMİ YERLEŞTİRMEK''

Adayı Moskovacı Tudeh Partisi tarafından da desteklenmişti. Onun için özel bir önem taşıdığını düşünerek iki süper devletten hangisini daha tehlikeli gördüğünü sorduk:

''Aslında her ikisi de tehlikelidir. Ancak yakın tarihimizin uzun tecrübeleri ABD'nin tehlikelerini daha açık ortaya koyduğundan, halkımız ABD'nin tehditlerine karşı daha hassastır. Ama meseleyi daha derinlemesine incelediğimizde, her ikisinin de tehlikeli olduğunu söylemek zorundayız. Ama halkımızın bu tehlikeden korkması için hiç bir neden görmüyorum. İran'da halk içinde dayanışma olduğu sürece tehlike yoktur. Önderliğe bağlı kalındığı sürece, İran'daki ve dünyadaki olaylar dikkatle incelendiği sürece, tehlike yoktur. Olaylar halkımızın ne kadar dikkatli ve hassas olduğunu göstermiştir.

Soru: Sizce bugün İran'da en önemli sorun ne?

Cevap: En önemli şey sistemi yerleştirmek. Seçimleri, siyasi, ekonomik programları yapmak, günlük işleri iyi bir şekilde sonuçlandırmak.

BİTTİ

Brzezinski, ABD'nin çeşitli siyasetlerini açıkladı

Sovyetlerin Afganistan konusunda görüşme önerisi sis perdesidir

■ **Kore'nin her iki bölümünün bağımsızlık için güçlü bir uğraşı var**

■ **İran'la anlaşmazlıklarımızı hâlâ barışçı yolla halledebiliriz**

Brzezinski, Pakistan'daki Afgan göçmen kamplarını ziyareti sırasında görülüyor.

WASHINGTON (A[illegible]

CARTER'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezi[illegible] ki, Afganistan sorunundan, bir basın toplant[illegible] yaparak Kore'nin birleşmesi sorununa kadar çeş[illegible] konular üstünde durdu.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ın geleceği h[illegible]kında görüşmelerde bulunma önerisinin, bu ülkeyi [illegible]netim altına almak için bir sis perdesi olduğunu v[illegible]gulayan Brzezinski şöyle konuştu:

'Bu konudaki Sovyet siyaseti bana bir yandan [illegible]vaşmak, bir yandan konuşmak gibi görünüyor. Ol[illegible] bittiler yaratmak için savaşmak. Kamu oyunun d[illegible]katini dağıtmak ve Üçüncü Dünyanın Sovyet saldı[illegible]sını kınamasını engellemek için konuşmak."

Carter yönetiminin ciddi bir şekilde "bağımsız [illegible] bloksuz" bir Afganistan'dan yana olduğunu söyley[illegible] Brzezinski, "Ama bunun ceset yığınlarının üstüne k[illegible]rulmasından yana değiliz" dedi.

Brzezinski, Sovyetlerin görüşme önerisini orta[illegible]atmalarından bu yana Afganistan'daki birliklerini artırdıklarını vurguladı. "Yalnızca özgürlük savaşçılarına karşı değil, köylülere ve topluluklara karşı da ayrımsız olarak şiddet uygulandığı konusunda güçlü kanıtlar var" dedi.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da zehirli gaz kullandığı konusunda da kanıtlar olduğunu belirten Brzezinski, bunun uzlaşıcı bir çözüm eğilimine işaret etmediğini söyledi. Brzezinski, Japonya ve Batı Avrupa'nın Sovyet müdahalesine karşı ABD ile beraber daha elle tutulur bir tepki göstermelerini istedi ve "Batının kollektif güvenliği, ittifakın dayanışması bunu gerektiriyor. Biz tehdidin, Avrupa ve Japonya'nın çıkarlarını bizim çıkarlarımızdan daha fazla etkilediğini kabul etmiyoruz" dedi.

Ulusal Güvenlik Danışmanı, Batı Almanya'nın Atlantik İttifakına karşı yükümlülükleriyle, coğrafi ve iktisadi şartlarından doğan "özel kaygıları" arasında bir denge kurulabileceğini belirtti.

"HER İKİ KORE DE ÜLKELERİNİN BÖLÜNMÜŞLÜĞÜNÜ KABUL ETMİYOR"

Kore sorunu üzerinde de duran Brzezinski, "ABD, diğer bölünmüş ülkelerin tersine, iki Kore'nin de ülkelerinin bölünmüşlüğünü kalıcı bir durum olarak görmediklerinin farkındadır" dedi.

Brzezinski, daha sonra şunları belirtti:

"Onlar bölünmüşlüklerinin, her ikisinin de kurbanı oldukları ve hiç bir şekilde sorumlusu olmadıkları bir savaşın haksız bir sonucu olduğunu hissediyorlar.

'Kore'nin her iki bölümünde de bağımsızlık için güçlü bir uğraşı v[illegible] ve bence birlik isteği K[illegible]relilerin bilincinde büy[illegible] bir itici güçtür."

Güney Kore'yi isti[illegible]rarlı modernleşmenin "[illegible]lağanüstü başarılı bir ö[illegible]neği" olarak tanımlaya[illegible] Brzezinski, ülkenin siy[illegible]si bakımdan da böyle g[illegible]lişeceğini umduğunu b[illegible]lirtti. Brzezinski, siya[illegible] faaliyet üstündeki kısıtl[illegible]maların kaldırılmasını i[illegible]teyerek, "Daha geniş [illegible] gerçek bir siyasal geli[illegible]meye doğru ilerlemek g[illegible]rektiğini"söyledi.

Kuzey Kore'nin So[illegible]yetlerin Afganistan'a m[illegible]dahalesine karşı çıkma[illegible]sını olumlu bir gelişm[illegible] olarak niteleyen Brze[illegible]zinski, bunun Kuzey Ko[illegible]re'nin Güney Koreyle bi[illegible]leşme konusunda cidd[illegible] görüşmelere oturmasın[illegible] katkıda bulunacak bir e[illegible]ken olduğunu kaydetti.

İRAN'LA ANLAŞMAZLIĞI HÂLÂ BARIŞÇI YOLLARDAN ÇÖZEBİLİRİZ"

İran sorunu üzerind[illegible]de duran Brzezinski ABD'nin İran'la araların[illegible]daki anlaşmazlığı hâlâ barışçı yollardan çözme[illegible]yi umduğunu bildirdi v[illegible] "Ancak İran'la aramız[illegible]daki anlaşma başarısızlı[illegible]ğa uğrarsa ABD karşılık vermek hakkını açıkça elinde bulundurmaktadır" dedi.

İran'da varolan politi[illegible] ortamda önemli bir deği[illegible]şiklik olmamasını umdu[illegible]ğunu söyleyen Berzezinski milletvekili seçimlerinin de iyi bir ortamda gerçekleşeceğini belirtti.

Brzezinski, ABD'nin bölgede güvenliği ve bağımsızlığı sağlayan bir İran hükümetiyle çalışmaya hazırlandığını belirterek, "İçinde bulunduğumuz durum rehinelerin akibetini aşan önemdedir" dedi.

KREMLİN'İN LİDERİ BONN'A CEVAP VERDİ

Schmidt: «Brejnev'in mektubunu açıklayamam, terbiyesizlik olur»

Alman Başbakanı, Bonn ile Washington arasındaki ilişkilerin iyi olduğunu söyledi

BONN (AP)
Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Sovyetler Birliği Başkanı Leonid Brejnev'in kendisine bir mektup gönderdiğini doğruladı. ABD gezisinin dönüşünde Bonn'da bir basın toplantısı düzenleyen Schmidt, Brejnev'e gönderdiği 29 Ocak tarihli mektubuna cevap aldığını belirtti. Schmidt, ilk mektubunda Sovyet yetkililerinden Afganistan konusunda bilgi istemişti. Brejnev'in mektubunda kullandığı üslubun "ılımlı" olduğunu fakat satıraralarında uyarıların bulunduğunu söyleyen Schmidt, mektubun Sovyetlerin uluslararası alandaki görüşlerini yansıttığını bildirdi. Mektubun önemli bir bölümünde Amerikan politikasının eleştirildiğini hatırlatan Schmidt bir gazetecinin "Mektubu okuyabilir misiniz?" şeklindeki talebine şu karşılığı verdi: 'Brejnev'in uzun mektubundan bazı alıntılar okursam terbiyesizlik olur, bu nedenle okuyamam!".

Schmidt, Brejnev'in mektubunda, Batı Avrupa topraklarına yerleştirilen NATO füzelerine de karşı çıktığını açıkladı. Ancak Batı Alman Başbakanı, sözkonusu mektubun kaleme aldığını tarihte (4 Mart), NATO'nun bu kararından vazgeçmesinin mümkün olamayacağını Brejnev'in bilmesi gerektiğini söyledi. Schmidt, silahsızlanma konusuna da değinerek, asker, tank ve uzun menzilli füze sayısının dondurulurken, orta menzilli füzeler konusunda bir kısıtlama getirilmemesini anlamadığını belirtti.

Bir buçuk saatten fazla süren basın toplantısında Schmidt, Bonn ile Washington arasındaki ilişkilerin Afganistan işgali sırasında ve şimdi de iyi olduğunu söyledi. ABD Başkanı Carter ile yaptığı görüşmede ele alınan temel meseleler üzerinde görüş birliğine vardıklarını açıklayan Schmidt, Washington ile Bonn arasındaki ilişkilerin güvenlik temelinde geliştiğini söyledi.

Gazetecilerin sorularını cevaplayan Schmidt, Batı Almanya'nın Başbakan Robert Mugabe önderliğindeki bağımsız Zimbabve'ye yardım yapmaya hazır olduğunu söyledi. Schmidt, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulan diplomatların serbest bırakılması dileğinde bulundu.

Kırıkkale MKE işyerlerinde Türk Metal ve Yeni Metal Sendikalarının anlaşması sonucu yapılan "özel referandum" u Türk Metal kazandı

İstanbul 3. İş Mahkemesi, Teksif ve Tekstil Sendikalarının ortak başvurusu sonucu Sümerbank Defterdarlık' ta "gizli oy-açık sayım" a dayanan "özel referandum" yapılmasına karar verdi

Yargıtay 4. Dairesi, Erdemir' deki yetki uyuşmazlığını Ankara 1. İş Mahkemesine sevketti. Mahkemenin "isticvap" kararını uygulamaya koyması bekleniyor

Yetki uyuşmazlıklarının çözümsüzlüğü ve işçilerin baskısı sonucu, sendikalar aralarında anlaşarak mahkemeye başvuruyorlar

Hayat yasaları zorluyor!..

«Özel referandum» uygulamaları yaygınlaşıyor

İŞÇİ SERVİSİ

Yetki uyuşmazlıklarının uzaması ve işçiler arasında kesin çözüm isteğinin yaygınlaşması sonucu, "Özel Referandum" uygulamaları yaygınlaşıyor. Aralarında anlaşmaya varan taraf sendikalar Mahkemeye başvurarak "Özel Referandum" kararı alınmasını sağlıyorlar. Böylece henüz yasalarda yer almayan 'Referandum' uygulaması tarafların anlaşmasına bağlı olarak yasal bir çerçeve içinde gerçekleşiyor.

Son olarak Kırıkkale MKE işyerlerinde Türk Metal ve Yeni Metal arasında Özel Referandum yapılması, İstanbul 3. İş Mahkemesinin Teksif ve Tekstil'in ortak başvurusu sonucu "Özel Referandum kararı alması, bu uygulamanın gittikçe yaygınlaştığını gösteriyor. Yargıtay tarafından Ankara 1. İş Mahkemesine sevkedilen ERDEMİR'deki yetki uyuşmazlığının da "İsticvap" veya "Özel Referandum" yoluyla çözümlenmesi bekleniyor.

Sendika avukatları ve işçiler Adliye koridorunda konuşurken. Herkes sorunun bir an önce çözülmesini istiyor

KIRIKKALE

Kırıkkale MKE işyerlerinde Türk Metal ve Yeni Metal-İş Sendikası arasında çıkan yetki uyuşmazlığı üzerine yapılan "Özel Referandum" sonucunda yetkiyi Türk Metal Sendikası aldı.

Muhimmat ve Çelik fabrikalarında yapılan referandumda Türk Metal Sendikası 2200 oy, Yeni Metal-İş Sendikası 1355 oy aldılar. Çelik işyerinde de yetkiyi Türk Metal Sendikası kazandı. Top Otomotiv Sanayisinde ise Kırıkkale İş Mahkemesinin vermiş olduğu yetkisizlik kararı üzerine dosya Yargıtaya gönderildi. Pirinç Fabrikasının durumunu ise Kırıkkale İş Mahkemesi sonuca bağlayacak. 19 Şubatta yapılan protokol gereğince bu iki işyerinde Yargıtayın ve İş Mahkemesinin kararı kesin olacak ve taraflar bu sonuca itiraz etmeyecek.

Yetki durumunun belirlenmesinden sonra 14 aydır çok düşük bir ücret alan MKE işçisinin yeni zamları 1 Şubattan itibaren ödenmeye başlandı. Bu durum işçiler arasında memnuniyetle karşılandı.

Yeni yapılan sözleşme 3 yıl süreli imzalandı. Saat ücretlerine birinci yıl 31, ikinci yıl 31 lira zam yapıldı ikramiye sayısı ise 6'ya çıkarıldı. Üçüncü yılın ücreti ise 1980 yılı sonunda yapılacak ek protokolle belirlenecek.

* SÜMERBANK DEFTERDAR

İstanbul 3. İş Mahkemesi çarşamba günü yaptığı duruşmada 1492 işçinin çalıştığı Sümerbank Defterdarlık Fabrikasında yetkili sendikanın "gizli oy-açık sayım" yapılarak belirlenmesine karar verdi.

Sümerbank'ta yetki mücadelesine giren Teksif ve Tekstil Sendikalarının aralarında anlaşarak birlikte Mahkemeye başvurması sonucu alınan bu karar diğer işyerleri ve işkollarındaki uyuşmazlıklara "emsal" teşkil etmesi bakımından büyük önem taşıyor.

Çarşamba günkü duruşmada her iki sendikanın avukatları hakimden, işyerinde "gizli oy-açık sayıma" dayalı referandum yapılması için beyande bulundular ve sonuç ne olursa olsun 'temyiz yoluna başvurmayacaklarını peşin olarak belirttiler.

Tarafların bu konuda anlaşmaya varmasını dikkate alan duruşma hakimi Cemal Yayvak işyerinde kapalı sandık usülü oylama yapılması ve yetkili sendikanın bunun sonucunda belirlenmesi kararını verdi.

Karara göre "Özel Referandum" niteliği taşıyan bu oylama, 20 Mart günü işyerinde bilirkişilerin ve hakimin huzurunda yapılacak. Tarafların anlaşması sonucu bilirkişi olarak eski Bölge Çalışma Müdürlerinden Şemsi Türkünt ve Ali Rıza Kazgan ve hukukçu olarak Av. Kadri Markoç belirlendiler.

Referandum günü bilirkişiler ve sendika yetkilileri huzurunda işçiler bağlı oldukları sendikayı belirten pusulaları sandıklara atarak oy kullanacaklar. Oylamaya sendikaların çağrı tarihinde işyerinde çalışmakta olan bütün işçiler katılacak.

İŞÇİLER NE DİYOR

Duruşmayı izlemeye gelen Tekstil üyesi işçiler karara çok sevindiklerini, uzun süredir işyerinde Referanduma gidilmesi için mücadele ettiklerini belirttiler ve işyerinde çoğunluğun Tekstil Sendikasında olduğunun oylama sonucunda görüleceğini söylediler.

Sümerbank'taki yetki mücadelesi 5 aydan beri sürüyordu.

* ERDEMİR

Yargıtay 4.Dairesi Erdemir Fabrikasında Maden-İş ile Devrimci Maden-İş arasında süren yetki uyuşmazlığı davasına Ankara 1. İş Mahkemesinde bakılmasını kararlaştırdı.

Uzun süreden beri ERDEMİR'de devam eden sendikal mücadele tarafların karşılıklı itirazları sonucu karara bağlanamamış, son olarak fişler üzerinde yapılan tetkikte, imza tarihinin saptanamayacağının belirlenmesi üzerine Ereğli İş Mahkemesi "İsticvap" kararı alarak davaya bakmaktan istinkaf etmişti. Maden-İş Sendikası ise işçilerin oyuna başvurulması demek olan "İsticvap" kararını kabul etmiyordu.

ERDEMİR işçileri yetki sorununun kesin bir çözüme kavuşması için her iki sendikanın anlaşması sonucu "Özel Referandum" yapılmasını istiyorlar. Devrimci Maden-İş Sendikasının bu konudaki bir çok başvurusuna ve Ereğli İş Mahkemesinin tarafların anlaşması halinde referandum kararı vereceğini belirtmesine rağmen Maden-İş Sendikası şimdiye kadar referandum yapılmasını kabul etmedi.

Maden-İş son duruşmada bu konuda daha önce verdiği ve referandumu kabul ettiğini belirten bir dilekçeyi de geri çekmişti.

Yetki mücadelesinin uzaması sonucu maddi açıdan mağdur duruma düşen ERDEMİR işçileri, sorunun bir an önce kesin bir çözüme kavuşması için "Özel Referanduma' gidilmesinden veya "isticvap" kararının uygulanmasından başka bir çözüm olmadığını belirtiyorlar.

Nürtingen'de TİKKO'cular İşçi Derneği Kongresine saldırdı

NÜRTİNGEN (ÖZEL)

Nürtingen'deki Türkiye İşçi Derneği Genel Kongresi TİKKO'cuların saldırısına uğradı, işçilerden çok sayıda yaralı olduğu bildirildi.

Geçtiğimiz pazar günü yapılması gereken kongre salonuna Stuttgart ve çevresindeki TİKKO'cular, başlarında Ahmet Çimen olduğu halde doldular. Bunlar derneğe üye olmadıkları halde kongreye katılmak istediler. Fakat dernek yönetim kurulu kongreye sadece üyelerin katılabileceğini, salonun dar olması nedeni ile üye olmayanların salonu terk etmesini istedi. Bunun üzerine TİKKO'cular gürültü çıkardılar ve delegelere saldırdılar. Yönetim Kurulu yaptığı kısa bir görüşmede kongreyi bir ay erteledi. Erteleme kararından sonra TİKKO'cular bıçak zincir ve sopalarla delegelere yeniden saldırdılar. Saldırı sırasında aralarında dernek başkanı da olmak üzere çok sayıda Türkiyeli işçiyi yaraladılar. Yaralananlar daha sonra hastaneden rapor aldılar ve gelen polise de saldırganların kimlikleri hakkında bilgi verdiler.

Nürtingen polisi saldırganlar hakkında soruşturmaya devam ediyor.

Sümerbank Defterdarlık'taki "özel referandum" davasında hakim ve avukatlar neler dediler?

Duruşmada her iki tarafın avukatı da uzayan yetki sorunlarının işçilere zarar verdiğini söyleyerek görüşlerini şu şekilde belirttiler:

3. İş Mahkemesi Hakimi Cemal Yayvak: «Taraflar anlaşırsa mesele kalmaz!»

Duruşmadan sonra hakim Cemal Yayvak "Özel Referandum" konusundaki görüşlerini şöyle belirtti.

"Bu konuda referandum yapılamaz diye bir şey yoktur. Tarafların vekilleri muvafakata vardıkları takdirde bu uygulama yapılır. Yetki konusunu uzatan sendikaların kararlara itiraz etmeleridir. Taraflar delil göstermeden böyle ortak bir talepte bulunurlarsa oylama yolu ile sonuç belirlenir.

"Taraflar anlaşırsa mesele kalmaz."

Tekstil Sendikası Avukatı Ergin Türsoy: «Sendikal çekişmeler sonuçta işverene yarıyor»

"Bu aşamaya Yargıtayın yetki konusunda aldığı çeşitli bozma kararlarından sonra gelindi. Yargıtayın sahtecilik gerekçesiyle bozduğu yetki davaları uzuyor ve zaman açısından önemli kayıplar doğuyor. Hem de maddi açıdan gerçek ortaya çıkmıyor. Bu zaman kaybı işçilerin aleyhine işverenin lehine işliyor. Bunun için işçilerin haklarına bir an önce kavuşması düşüncesinden hareket eden her iki sendika, aralarında anlaşarak yetkinin referandum yoluyla belirlenmesine karar verdiler. Bu bir yerde "Centilmen anlaşmasıdır." Tarafların sonuçtan sonra bu anlaşmayı bozacak bir girişimde bulunacaklarını sanmıyorum. Kesinleşen yetki kararı sendikaları ilgilendirir, işveren bu konuda taraf değildir ve herhangi bir itiraz hakkı da yoktur."

Teksif Sendikası Avukatı Cengiz Özbilgin: «Yetkinin uzaması sözleşme düzenini sarsıyor»

"Yetki meselelerinin uzaması toplusözleşme düzenini sarsıyor. Hakların geç alınması beklenen neticeyi getirmiyor. Bir yetki sorunu iki yıl uzayabiliyor. Zaten sözleşmelerin süresi iki yıl tutuyor. Böylece haklar daha alınmadan eskiyor. Gerek işçi verimi gerek çalışma huzuru açısından da müspet netice vermiyor.

Biz sendika olarak bu sorunun kısa sürede çözülmesi gerektiği kanaatindeyiz. Her iki sendika referandum konusunda bu işyeri için anlaştık. Bu anlaşma ve uygulamanın diğer bir çok işyeri için de örnek teşkil edeceğini sanıyoruz."

Türkiye'nin en büyük köyünde referandum var...

Atışalan'ın göbeğinde akan üstü açık lağımlı derelerden biri. Halk üstünden atlayarak geçer, çocuklar içinde oynar.

Tüm Atışalan halkı belediyeye "evet" derken, yalnızca arsa spekülatörleri karşı çıkıyor

Atışalan belediye istiyor!

KORHAN ATAY

Lağım sularının dereler halinde aktığı, çocukların bu sularda oynayarak büyüdüğü, insanların diz boyu çamurla kaplı sokaklarında yürümeye çalıştığı, 100 bini aşkın nüfusun muhtarlığa ait bir otobüs ve iki minibüsle İstanbul'a gidip geldiği, İstanbul'un ve Türkiye'nin en büyük köyü Atışalan'da pazar günü referandum var. Atışalan halkı pazar günü sandık başına giderek köylerinin belediye olup olmayacağına karar verecek.

Köyde görüştüğümüz herkes pazar günü belediyeye "Evet" oyu verilmesi gerektiği fikrinde birleşti. Köyün senelerdir sürüp giden sorunlarına ancak böylelikle çözüm getirilebileceğini söylüyor Atışalanlılar.

Ancak, Atışalan'ın bir avuç mutlu azınlığı arsa spekülatörleri ve bazı emlakçılar köyün belediyeye kavuşmasına karşı. Çünkü gelişigüzel parselleyip sattıkları tarlalardan elde ettikleri tatlı kârların bir kısmından olacaklar böylelikle. Bunlar el altından "belediyenin zararları" konusunda söylentiler yayarak, seçmenlerin sandık başına gitmesini engelleyecek tertipler planlayarak, belediyeye karşı savaş açmış durumdalar.

Biz, sözü halka bırakalım deyip, muhtarlık yetkililerinden başlayarak bir çok Atışalanlı ile görüştük.

İbrahim Çağlayan (Atışalan Muhtarlığı İhtiyar Heyeti üyesi):

"Nüfusumuz 100 bini aştı. 1 muhtar ve 6 üye ile bu vatandaşın işini görmek imkansız. Biz Muhtarlık olarak Atışalan'ın belediyeye dönüşmesi için karar aldık. Artık gerisini halk bilecek. 1 muhtar ve 6 üye, bizim 7 oyumuz var. Biz "Evet" diyeceğiz. Siyasilere de bir çift sözüm var, mahrumiyet bölgeleri yanlız Doğuda değildir. Atışalan köyü İstanbul'un göbeğinde bir mahrumiyet bölgesidir."

Selahattin Şengüler:

"Ne arabamız, ne de cenazemiz çıkar bu yollardan. Gördün her taraf diz boyu çamur. Buradaki yolu yapmak için ve pazar yerini düzenlemek için aramızda para toplayalım dedik. Muhtara gittik, ne taş verdi, ne de yaparım dedi. Biz isteriz ki belediyemiz olsun, yolumuzu yapsın, pazar yerimizi yapsın. Yine biz parasını verelim."

Kemal Dönmez (İstanbul Belediyesinde temizlik işçisi):

"Ben Atışalan'ın İnönü Mahallesinde 10 senedir otururum. Bu süre içinde üç muhtarlık idaresi gördüm, hepsi de bize verdiği vaatleri tutmayarak sadece kendi menfaatleri için çalıştılar. 100 bin nüfuslu köyde bir sağlık merkezi bile yok. Hastamız olduğu zaman 2 saat yayan gidip, bir vasıta bulup hastayı ancak o zaman İstanbul'a bir hastaneye götürebiliyoruz. Belediye olduğu taktirde bize en önemli hizmetleri getirecek; yol, su, elektrik, kanalizasyon, ve sağlık merkezi olacaktır. Ben İstanbul Belediyesinde çalıştığım için belediyenin halka ne gibi hizmetler görürebildiğini görüyorum. Bugün köyümüzde çimento, kömür gibi ihtiyaç maddeleri yüzde 300 kârla satılmakta ve muhtarlık buna göz yummaktadır. Belediye olursa bu tür yolsuzluklarla mücadele edelebilecektir. Tüm köy halkı dedikodulara kanmayıp belediyeye 'Evet' demelidir."

Ali Taş (bakkal):

"Köyümüzün yol, kanalizasyon, sağlık ocağı, okul gibi bir çok sorunu vardır. Tüm bu sorunların halledilebilmesi için öncelikle köyde bir belediyenin kurulması gerekir. Bunun için herkes belediyeye 'Evet' demelidir. Biz esnaf olarak yolların çamurdan geçilmez olması yüzünden astronomik taşıma paraları ödüyoruz ve sonuçta müşterilerimize herşeyi daha pahalı satmak zorunda kalıyoruz."

Murtaza Turna (Karabayır Mahallesi halkı adına):

"Öncelikle taşıt sorunu var. Halk buradan Esenler son durağa kadar gidip oradan kuyruğa girip dolmuşa biniyor. Burada belediye olmadığı ve bir cemiyet kuramadığımız için minibüsler ancak başka yerde yolcu olmazsa ve canları isterse geliyorlar. Çamur yüzünden çocuklar okula gidip gelemiyor. Burada halkın talebi mutlaka belediye olmasıdır.

Konut meselesinde belediye inşaat ruhsatı vermez diye dedikodu çıkarıyorlar. Belediye olursa, plan, proje zorunlu olursa, halkın çıkarına uygun daha sağlıklı konutlar olacaktır. Bunu istemeyenler yalnız çıkarcılar ve vurguncülardır.

Belediye olmadığı için fiyat kontrolü diye birşey yok. Herkes istediğini istediği fiyata satıyor."

İsmetpaşa İlkokulu öğretmenleri adına Müdür Yüksel Kırıcı:

"Burası geri kalmış bir taşra semti hüvviyetindedir ve Köy Kanununa tabidir. Bu nedenle en basit hizmetler bile yerinegetirilememekte ve yürümemektedir. Halkın öz talebi olan belediye isteminin yerine getirilmesi zorunludur. Yol, su, kanalizasyon ve benzeri taleplerin sonuca erdirilebilmesi buna bağlıdır. Okul olarak da birçok sorunun muhtarlıkla çözülebilmesi çok güç oluyor. Bu nedenlerle halk bu referandumda 'Evet' diyerek çözüm yolunu açmalıdır."

Haydar Türkyılmaz (İstanbul Belediyesinde temizlik işçisi):

Bizim Atışalan İnönü Mahallesinin açıkta akan bir deresi var. Tüm mahalle halkı kanalizasyonlarını dereye bağlamıştır. Özellikle yaz mevsiminde çocuklar bu pis sular içinde oynamaktadır. Biz İnönü Mahallesi sakinleri olarak diğer sorunlarla birlikte bu sorunumuzu da çözebilecek olan belediyeye "Evet" diyoruz ve belediye olmasını istiyoruz."

Başar Akdemir (Elektrikçi-TİKP Atışalan Temsilcisi):

"Görüştüğümüz diğer vatandaşların da belirttiği birçok sorun bu zamana kadar çözülemedi. Çünkü muhtarlık müessesesininimkanları dar ve sınırlıdır. Ancak bu sorunlar daha geniş imkanlara ve kadroya sahip bir kurum olan Belediye müessesesince çözülebilir.

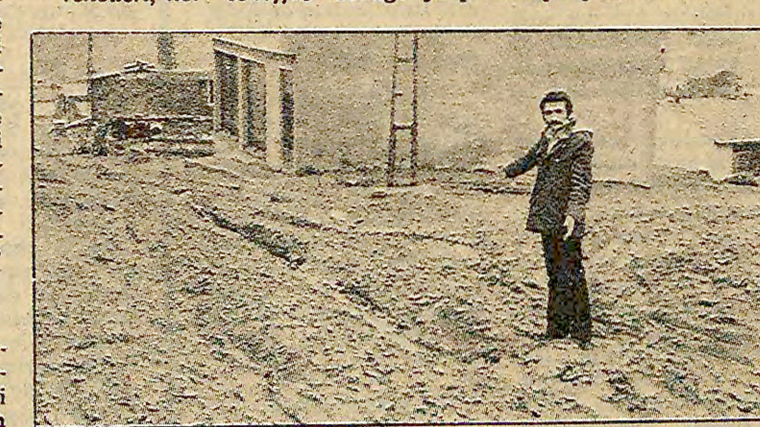
Belediyeler devletten yardım görürler. Devletten borç para alabilirler. Sorunları çözerken, YSE, DSİ, TEK gibi kamu iktisadi teşekküllerinden yardım alabilirler.

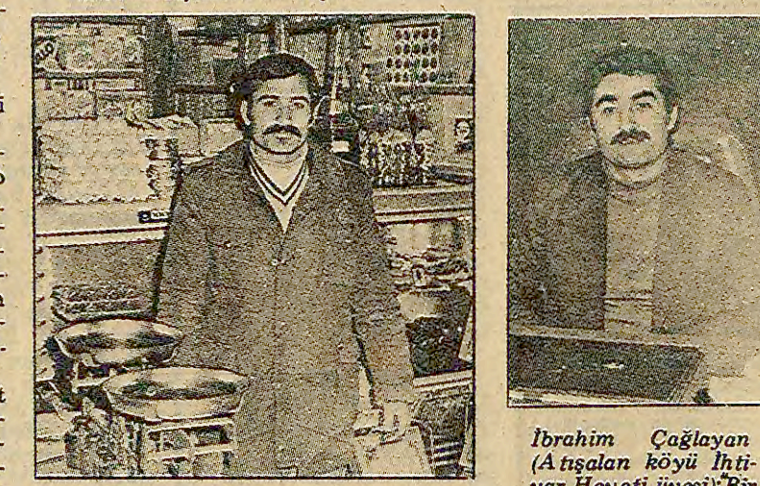
Bütün bunlardan dolayı Belediye kurumunun muhtarlık kurumundan daha iyi, planlı programlı iş yapacağına inanıyorum. Atışalan halkını, diğer siyasi partileri, pazar günü sandık başına gitmeye ve belediye için "Evet" oyu kullanmaya çağırıyorum."

● İstanbul' un göbeğindeki "mahrumiyet bölgesinin" dertleri sona erecek mi?

● Kemal Dönmez: "100 bin nüfuslu köyde bir sağlık merkezi bile yok. Belediye olduğu takdirde bize en önemli hizmetleri getirecek; yol, su, elektrik, kanalizasyon ve sağlık merkezi olacaktır"

Kiralanan dükkanlara yerleştirilen İsmet Paşa İlkokulu öğrencileri, her "teneffüs" sokağa çıkıp dizboyu çamura batar.

Kemal Dönmez: "Hiç bir aracın girmek istemediği bu yollarda, hastalarımızı sırtımızda taşırız, İstanbul'a yarım saatlik mesafedeki bu köyde."

Ali Taş: "Tüm köyün sorunlarının çözülmesi belediyeye 'evet' demekten geçmektedir."

İbrahim Çağlayan (Atışalan köyü İhtiyar Heyeti üyesi): "Bir muhtar ve altı üye bizim yedi oyumuz var. Hepimiz 'evet' diyeceğiz."

Buğday üreticileri mazotsuzluktan sürülemeyen tarlaları gösteriyorlar.

Demirel "mazot var" demişti ama...

Diyarbakır yöresinde tarlalar sürülemiyor

■ Dönüm başına verilen 300 gram mazotu almak için küçük çiftçi daha çok yol parası ödüyor

DİYARBAKIR (ÖZEL)
Türkiye'nin en büyük buğday ekim alanlarından biri olan Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bu yıl ürün rekoltesi, mazot bulunamadığı takdirde önemli ölçüde düşük olacak.

İlkbahar mevsiminin yaklaşmasıyla birlikte hareketlenen çiftçi çeşitli yollardan mazot teminine çalışıyor. Hükümet yetkilileri yaptığı açıklamalarda çiftçinin zorluk çekmeden tarlasını sürebileceğini, mazotun bollaşacağını söyleyedursun, çiftçi Diyarbakır yöresinde tarlasını süremediğinden nadasa bile bırakamıyor.

"TARLANIN BİR KISMINI SÜREMEDİK"

Tarlaların yarısının ekilemediği konusunda bölgedeki köylüler muhabirimize yaptıkları açıklamalarda gelecek yıl için tarlalarını nadasa bile bırakamadıklarını, çünkü mazotsuzluktan toprağı süremediklerini anlattılar. Ancelin köyünden Kutbettin Ekin adlı bir üretici şunları belirtiyor:

"Bu sene toprağımın ancak üçte birini ekebildim. Mazot yok, mazot olmayınca elimiz kolumuz bağlıdır. Sürekli radyo haberlerini dinliyoruz. Radyoda bazen, 'Güneydoğunun mazot istihkakı ayrıldı' türünden açıklamalar yapılıyor. Hemen petrol bayilerine koşuyoruz. Daha Mobilin kapısına varmadan mazot yok deniyor. Bu mazotsuzluk bizi perişan etti."

9 kişiyi beslemek durumunda olan Kutbettin Ekin esas gelirlerinin buğday olduğunu söyleyerek şöyle diyor:

"Esas gelirimizi buğdaydan sağlıyoruz. Buğday satıp karşılığında diğer ihtiyaçlarımızı temin ediyoruz. Bu yıl geçinme derdini pek çekmeyiz, ama gelecek yıl perişan olacağız. Çünkü gelecek yıla hazırlık olan nadasları yapamadık."

10 nüfuslu bir aile reisi olan bir başka köylü Mehmet Tanrıverdi de tarlasını nadasa bırakamadığını, gelecek yıl için büyük sıkıntıya düşeceklerini belirterek şöyle diyor:

"Bu yıl ancak üçte birini satabilirim. Gelecek yıl o da olmayacak. Gübre sorunu bizi pek meşgul etmiyor. Tarla olacak ki gübreye atasın. Birkaç dönüm için gübre bulunur, ama bizim belimizi büken mazottur. Şu gördüğün Terkan Ovasının üzerinde 15'e yakın köy bulunur. Hepsi de buğday eker. Büyük toprak sahipleri dışında çiftçi ailesi bu topraklarının ancak üçte birini sürebildi. Çok yoksul aileler de hiç süremediler tabii."

KARNE SİSTEMİNİN ZORLUĞU

Diyarbakır yöresinde mazotun karne sistemi ile dağıtılması küçük çiftçileri zor durumda bırakıyor. Her çiftçiye dönüm başına dağıtılan 300 gram mazotu bizzat veriyorlar. Birçok çiftçi bu yüzden birkaç kilo mazotu almak için yüzlerce lira yol parası ödemek zorunda kalıyor. Bir çiftçi bu konuda şöyle diyor:

"Geçen yıllar mazot ve gübreyi alabilmek için yetkili kurumlarda dağıtım belgesi alırdık. Bu sene bu biçimi değiştirdiler, karne sistemi getirdiler. Dağıtım her çiftçinin toprağı hesaplanarak dönüm başına veriliyor. Toprağı ölçme biçme işi yetkili kurumlardan gelen memurlar tarafından yapılıyor. Bana her ay 10 litre mazot veriliyor, kendim gidip alınca da buna yol parası ekle. Üstelik verilen 10 litre ile en fazla 4 dönüm sürebilirim. Mazot köylüye bir defada verilmeli. Her ay verilen dönüm başına 300 gram mazotla tarla sürülemez, ekin ekilemez. Şimdi ben tüm 4 dönüm için bir ay beklemek zorundayım."

"MAZOT, 4 AYDA BİR VERİLMELİ"

Mazot dağıtımıyla ilgili uygulamayı eleştiren üretici köylüler mazotun 4 ayda bir verilmesi gerektiğini, nadas, ilkleme ve ekim zamanında olmak üzere mazotu üç postada dağıtmak gerektiğini savundular.

"Traktörü satıp öküz alacağım"

DİYARBAKIR (ÖZEL)
Diyarbakır'da Bozkuş köyünden Mehmet Gülşan adlı bir çiftçi 'Mazot yokluğu devam ederse traktörümü satıp bir çift öküz alacağım" dedi. Muhabirimizin mazot darlığı ve ekim zorluğu konusundaki sorularını cevaplayan Mehmet Gülşan şöyle dedi: 'Mazot olmayınca traktörler işe yaramıyor hiç. Küçük çiftçi aileleri bu durum karşısında tarlaları at ve öküzlerle sürüyorlar. Bu sene çok az rastlandı ama durum böyle devam ederse çiftçiler gelecek yıl için at ve öküz bulmaya niyetlidirler. Benim traktörüm var, 3 ortağız. Traktörü satıp, öküz alacağım. Mazotsuzluk hayvanın fiyatını da yükseltti. Bir çift öküzün fiyatı 50 bin liraya çıktı."

Kadınların en büyük derdi: KÜRTAJ

■ Her yıl 25.000 kadın, çocuk düşürürken ölüyor

Sağlık Komisyonunda kürtajın yasallaşması tartışılırken istenmedikleri çocuklarını düşürürken her yıl 25 bin ile 50 bin kadının öldüğü ve 25 bin kadının da sakat kaldığı açıklandı. Son yıllarda hayat pahalılığının artması, işsizlik gibi ekonomik nedenler yüzünden ailelerin çoğunluğunun ikiden fazla çocuk yapmak istemedikleri yetkililer tarafından açıklandı. Zor şartlar kadınları çocuğunu düşürmeye zorladığı için kırsal kesimde ve yoksul ailelerde kadınların bu yola kendi kendilerine başvurdukları ve en ilkel yöntemlerle rahime çöp, kıymık, sabun sokma gibi çocuklarını düşürmeye kalktıkları bildiriliyor. Bu durumda kanamanın yüksek olması nedeniyle hastaneye kadar yetiştirilemeden kadınlar ölümle karşılaşıyorlar. Rahime sokulan yabancı maddeden mikrop kapma dolayısıyla enfeksiyonlara neden olduğu ve kan zehirlenmesine yol açtığı için kendi kendine yapılan düşüklerin ölümlere ve sakatlıklara yol açtığı bildiriliyor.

Bugünkü yasalara göre kürtaj yasak olduğu halde doktor muayenehanelerinde 3 bin lira ile 10 bin lira arasında kürtajın yapıldığını söyleyen doktorlar bu parayı bulamayanların kendi kendilerine düşük yapmaya kalktıklarını belirtiyorlar.

Sağlık Komisyonunda kürtajın yasal olup olmaması tartışılırken kürtajın büyük boyutlarda gizli olarak zaten yapıldığı ve bu alanda asıl kârları kazanan çevrelerin yasayı engellediği bildiriliyor. Komisyonda kürtaja karşı çıkan üyelerin buna neden olarak "dinimize aykırı olduğunu" öne sürmelerini eleştiren tıp çevreleri "Yedi aya kadar olan çocuğun anne karnından dışarıda yaşayamayacağı için tıbbi olarak canlı sayılmadığını" bu nedenle "Dinimize aykırı olduğu söylenen kürtajın, din'in gerçekleşmediğini" açıkladılar.

NATO savunma hazırlıklarını artırdı

Sovyet silahlı kuvvetlerinde her alayda bir kimyasal silah bölüğü var. Ayrıca Sovyet birlikleri kimyasal silahlarla yoğun tatbikatlar yapıyorlar. Şimdi NATO birlikleri de Sovyetlerle bu alandaki boşluğu kapatmaya çalışıyor. Fotoğrafta Rusların kimyasal silahlarla bir saldırısına karşı tatbikat yapan bir NATO askeri görülüyor.

Birinci Dünya Savaşından beri ilk kez Kamboçya, Laos ve Afganistan' da kullanıldı

RUSYA ZEHİRLİ GAZ SAVAŞINI BAŞLATTI

■ ABD, kimyasal silahlarda SSCB' nin çok gerisinde kaldı

■ Zehirli gazlar kusmalara, körlüğe, felce ve ölüme yolaçıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Masum insanların üzerine zehirli gaz atıldığı haberi ilk önce Etyopya'daki rejime karşı savaşan Eritrelilerden geldi. Daha sonra Batılı istihbarat kaynakları, Laos'taki Vietnam birliklerinin Hmong ve Meo kabilelerine karşı Şubat 1978'de zehirli gaz ve sinir gazları kullandıklarını tespit ettiler. Arkadan Kamboçya'dan ve son olarak da Afganistan'dan zehirli gaz kullanıldığına dair hemen hemen kesin haberler gelmeye başladı.

Rusların kullandıkları zehirli gazların bir kısmı burun kanamalarına, bulanık görmeye ve felçlere yol açıyor. Bir diğer cinsi ise kurbanlarının üzerinde yaralar açıyor. Bir diğer cinsi ise, ciğerlerde öylesine salgılamaya neden oluyor ki, vücut kendi salgılarıyla boğuluyor. Batılı diplomatlar Afganlı mültecilerin şunları anlattığını aktarıyor: "Uçaklardan atılan madeni kutular yere çarptıklarında mavi-yeşil-gri bir duman çıkarıyorlardı." Afganlı mültecilere göre, daha sonra bu gazların atıldığı köylerdeki insanlar deliye dönüyor, felç oluyor ve ölüyorlardı.

CENEVRE ANLAŞMASININ ÇİĞNENMESİ

Zehirli gazlar ilk kez Birinci Dünya Savaşında kullanıldı. Bu savaşta zehirli gazların 91 bin kişiyi öldürmesi ve yaklaşık 1,2 milyon kişiyi de ağır yaralamasına büyük bir tepki gösterilmesi sonucu, o tarihten bu yana zehirli gazlar geniş çaplı kullanılmamıştı. İkinci Dünya Savaşında da Hitler zehirli gaz kullanmayı planlamış, benzer bir karşılık göreceğini anladığından böyle bir şeye cesaret edememişti.

Şimdi yıllar sonra, geniş kitleleri öldürmeye yetkin bu silahın Ruslar tarafından yaygın bir şekilde kullanılması haklı tepkilere yol açıyor. Ruslar ayrıca, zehirli gaz kullanarak, 1975'te Cenevre'de imzalanan kimyasal silahları ilk kullanan taraf olmamayı taahhüt eden anlaşmayı da fütursuzca çiğniyorlar. Herhalde Ruslar Afganistan, Kamboçya ve Laos halkları bu anlaşmayı imzalamadı diye kendilerini bu öldürücü silahı kullanmakta serbest hissediyorlar!

MOSKOVA'NIN ZEHİRLİ GAZ KAPASİTESİ

Sovyet silahlı kuvvetlerinde 70-100 bin arası kimyasal silah uzmanı bulunduğu tahmin ediliyor. (Bu sayı ABD ordusunda 2 bindir) Öte yandan, ABD'deki kimyasal silah miktarının 42 bin ton dolaylarında olmasına karşılık, Sovyetlerde 350 bin ton kimyasal silah bulunduğu düşünülüyor.

Dahası Sovyet toplarının yüzde 20'sinin zehirli gaz atabilme yeteneği vardır. Bir tahmine göre, Sovyet ordusu 30 günü aşkın bir süre kimyasal savaş yürütebilecek şekilde donatılmıştır. Sovyet ordusunun bütün birliklerinde koruyucu giysiler ve maskeler bulunuyor. Tanklar ve zırhlı taşıyıcılar zehirli gaza karşı koruyucu filtrelerle iyice korunaklıdır. Sovyet silahlı kuvvetleri yoğun bir şekilde kimyasal savaş tatbikatları yapıyor.

Askeri gözlemciler, SSCB'nin elindeki 2 binden fazla taktik füzenin üçte birinin zehirli başlıklarla donatıldığını ileri sürüyorlar. Örneğin, yaklaşık 300 kilometre menzilli "Scud B" füzesi, 300-400 dönümlük bir araziyi kirletebilecek sinir gazını atmaya yarıyor.

Edinburg Üniversitesinde Sovyet ordusu konusunda uzmanlaşmış olan John Erickson, Kremlin'in savaş doktrininin Batının kumanda merkezlerine ve havaalanlarına kimyasal silah kullanmayı öngördüğünü açıklıyor. Erickson, Rus ordusunun Avrupa'da "Geleneksel ve kimyasal silahlarla bir saldırıya girişmesinin, önemli bir taktik avantaj sağlayacağını" belirtiyor.

NATO'NUN DURUMU

Askeri uzmanlar SSCB'nin kimyasal silah alanındaki tehdit edici gücü karşısında Batının geride kaldığını ifade ediyorlar. Uzmanlar, şimdi ABD'nin özellikle Avrupa ve Basra Körfezi bölgesinde kimyasal savaş gücünü geliştirmeye çalıştığını belirtiyorlar.

Rusların bu konudaki tehdidi karşısında şimdi ABD ordusu da birliklerini kimyasal savaşa karşı korunacak şekilde donatmaya çalışıyor. Kimyasal silahlara karşı korunaklı giysi ve malzemelerle tatbikatlar yapıyor. Bunun nedeni şu anda böyle bir saldırı karşısında NATO kuvvetlerinin kendini koruyamaz durumda oluşudur. Bir gözlemci Hitler örneğini verdikten sonra şöyle diyor:

"Kimyasal bir karşı vuruş olmadan, ABD, Sovyetlerin bir kimyasal saldırısına taktik nükleer silahlarla cevap vermek zorunda kalacaktır."

Ege' deki siyasi sorunlarda görüşme yolları aranıyor

HADİ ULUENGİN (BRÜKSEL)
Geçen hafta NATO Genel Sekreteri Luns ile görüşen Atlantik Paktı Kuvvetleri Komutanı General Rogers, Ege sorununa ilişkin son gelişmeler hakkında Genel Sekretere bilgi verdi. Brüksel'deki diplomatik gözlemciler Türkiye ve Yunanistan'ın notamları karşılıklı olarak kaldırmasından sonra iki ülke arasındaki ilişkilerde belirli bir yumuşama olduğunu belirterek şimdiye kadar gizli düzeylerde sürdürülen çalışmaların Rogers'in yeniden Luns ile görüşmesinden sonra daha çok siyasal seviyede ele alınacağına dikkat çekiyorlar.

ROGERS AVEROF İLE GÖRÜŞECEK Mİ?

Öte yandan cumartesi günü "Schumann" ödülünü almak için Fransa'nın Metz kentine gitmesi beklenen Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in yerine ödülü almak için Yunanistan Savunma Bakanı Averof'un Fransa'ya gönderileceğinin Atina tarafından açıklanması Averof ve Rogers'in Paris, Metz ya da Brüksel'de hafta sonunda gizli bir görüşme yapabilecekleri şeklinde yorumlanıyor.

Bilindiği gibi Ege sorununa ilişkin son NATO planının Yunanistan tarafından reddedilmesinden sonra General Rogers ve Yunanistan'ın NATO daimi temsilcisi Athenassiou Brüksel'de bir görüşme yapmışlardı. İki saat süren bu görüşmede Yunanistan'ın istekleri ve karşı önerileri ele alınmıştı. Yapılacak bir Averof Rogers görüşmesi ile konunun daha üst düzeyde tartışılacağını ifade eden bazı gözlemciler Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönebilmesi için NATO tarafından yeni çözüm yolları arandığını belirtiyorlar.

YUNAN GAZETELERİNİN HABERLERİ

Atina'da yayınlanan bazı gazeteler cuma günkü sayılarında Yunanistan ve Türkiye Dışişleri Bakanlığının önümüzdeki günlerde Brüksel'de buluşacaklarını yazarken bazı haberlerde, Rogers'in NATO Genel Sekreteri Luns ile görüşeceği iddia ediliyor. Erkmen-Rallis görüşmesinin kısa bir süre içinde gerçekleşmesinin beklenmediğini belirten bazı diplomatik çevreler Luns, Rallis görüşmesi için de, "Ege sorununun çözülmesi henüz siyasi çeviyeye gelmedi. Bu yüzden biraz daha beklemek daha doğru olur" şeklinde konuşuyorlar.

Karabük-Zonguldak arası çalışan yolcu trenlerinin rötarından halk bıktı

ZONGULDAK (ÖZEL)
Karabük-Zonguldak arası çalışan posta, ekspres, banliyö trenlerindeki gecikmeler rekor seviyede devam ediyor. Günde 10 bine yakın insanın yolculuk yaptığı Zonguldak-Karabük hattında çalışan trenler ara istasyonlarda nedeni, niçini belli olmadan saatlerce bekliyor ve programlanan saatten 3-4 saat sonra yerine ulaşıyor.

Zonguldak Gar Müdürü konuya ilişkin bir açıklama yapmadı.

Öte yandan trenlerde temizlik hiç yapılmıyor ve yolcular çöp içinde seyahat etmek zorunda kalıyorlar. Kompartmanlarda bulunan kırık camların sayısı da gün geçtikçe artıyor.

Okuluna, işine giden birçok yolcu da bu yüzden geç kalıyorlar. Yolcular bu soruna çözüm bulunmasını isteyerek, cumartesi pazar günleri trenlerde ayakta durmanın bile mümkün olmadığını belirtiyor ve mevcut seferlere ek vagon takılmasını istiyorlar. Yolcular özel günler olan EKİ'nin grup değişimi sonlarında ve bayram günlerinde EKİ'nin sağladığı sefer dışında özel sefer konulmasını da talep ediyorlar.

Ankara'nın göbeğinde 'KURTARILMIŞ' Bakanlıklar 5

Ayse Dönmez

Çalışma Bakanlığında koruma polisleriyle komandolar birlikte çalışıyor !

■ Ceplerinden Adak filminin biletleri çıktığı için gözaltına alınan memurlar sinemaya gitmenin de "suç" olduğunu öğrendiler

■ Koruma polislerinden Celal Çoban önüne çıkan memuru döverken, "Ben Siyasal' da beş kurşun yedim ölmedim. Kimse bana bir şey yapamaz" diyor

Çalışma Bakanlığında ise koruma polisleri ile Özel Kalem ve Personel'de çalışan MHP'li komandolar huzursuzluğu elele yaratıyorlar. Özellikle koruma polislerinden Celal Çoban, memurları ölümle tehdit ediyor, keyfi aramalar yapıyor ve koridorlarda, "Ben Siyasal Bilgilerde beş kurşun yedim. Ölmedim. Kimse bana bir şey yapamaz" diye dolaşıyor.

Fahri Yıldırım, Bakanlık Personel işlerinde çalışırken Yozgat'a sürülen bir memur. Yozgat'a gitmek üzere işlemlerini yaptırmak için Bakanlığa geliyor. Celal Çoban, Yıldırım'ı görür görmez küfür etmeye başlıyor ve belindeki silahı çekerek, "Bakanlıktaki istihbaratı sen sağlıyorsun. Seni öldüreceğim" diyor.

Çalışma Bakanlığındaki bir başka ilginç uygulama da ocak ayı içinde ceplerinden Adak filminin biletleri çıkan dört memurun gözaltına alınmasıydı. Gerçi memurlar daha sonra serbest bırakıldılar ama bu arada sinemaya gitmenin de "suç" olduğunu öğrenmiş oldular.

Bakanlıkta şimdiye kadar 50'ye yakın memur ile 30 müfettiş çeşitli yerlere tayin edildi. Sürgün edilen memurlar arasında anarşiye karşı olanların da bulunması tepkiyle karşılandı. Personele alınan Kürşat Aşkın ve İdris Kenan tayin ve sürgün işleriyle uğraşıyorlar. MHP yanlısı Özel Kalem Müdürü Arat Köker ve Celal Çoban da tayinlerde sözü geçenlerden.

İŞÇİ SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE POLİS BASKISI

Çalışma Bakanlığının Rüzgarlı Sokakta bulunan İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğünde ise görevli polisler keyfi bir şekilde memurlara baskı yapmakta, hatta dövmektedir.

Bu baskıların önlenmesi için memurlar Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa, Çalışma Bakanlığına, Sıkıyönetim Komutanlığına ve İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğüne bir yazı ile başvurdular. Yazıda olaylar şöyle anlatılıyor:

"1— İş güvenliği müfettişlerinden Ethem Erol 14.2.1980 Perşembe günü yemekhane salonunda 5286 yaka numaralı Mahmut Amasyalı adlı polis görevlisi tarafından nedensiz tartaklanmış, kendisine ağza alınmayacak sözlerle hakaret edilmiş ve dövülmüştür.

"2— Bakanlığımız memurlarından Müjdat Kılınç 21 Şubat 1980 günü tayini ile ilgili görev yazısını almak için işyerine geldiğinde adı geçen polis tarafından nedensiz dövülmüş, yine aynı işyerinde memur Hasan Karahalil-oğlu'nun polise gerekli açıklama yapma çabası göstermesi üzerine de dövülmüştür.

"3— 25 Şubat 1980 günü Bakanlığımız memurlarından Orhan Akçelik tayini ile ilgili görev yazısını almak üzere işyerine geldiğinde adı geçen polis tarafından Danışma Bürosunun bulunduğu yerde hiç bir gerekçe gösterilmeden tartaklanmaya başlanmış, ağza alınmayacak sözler söylenmiş, bu memur, yediği dayak sonucu 5 günlük rapor almıştır. Olay Ankara Savcılığına intikal ettirilmiştir.

"4— 29 Şubat 1980 günü Tevfik Özdemir adlı Bakanlık görevlisi memur, kendisinin olmayan ve bütün binada olduğu gibi kilitsiz ve herkesin kullanabildiği masanın gözüne kasıtlı olarak, kim tarafından konulduğu belli olmayan, üzerinde dünya resmi olan 1 Mayıs yazılı arkası boş bir adet kartpostal bulunması gerekçe gösterilerek, yine adı geçen polis tarafından dövülmüştür. Bu sırada aynı odada görevli Zekiye Serdaroğlu, adlı memure odasından çıkması bahane edilerek, polis Mahmut Amasyalı tarafından dövülmüştür. Keyfi olarak müfettişlerden birine yemek verdirilmemiştir.

"TC. Anayasasının 42. maddesine aykırı olarak çalışma hürriyetimiz en ağır biçimde engellenmektedir. Bizlere hakaret edilmekte ve dayak atılmaktadır. Bir gün sonra kimin ve hangi nedenle hakarete uğrayacağı ve Anayasaya göre yasak olan dövülme olayı ile karşılaşacağı belli değildir.

Konunun bütün yönleriyle araştırılarak incelenmesinin, çalışma hürriyetimizin ve can güvenliğimizin sağlanması için acilen gerekli önlemlerin alınmasını arz eder, durumu bilgilerinize sunarım."

YARIN: MEM-DER NE DİYOR?

Atatürk Kültür Merkezinde ve Kadıköy'de çocuk oyunları

Ümit Denizer'in yazdığı 'Keloğlan''dan bir görüntü.

Yetişkinlere yönelik oyunlar kadar, çocuklara yönelik oyunların da önemine önceki yazılarımızda biraz değinmiştik.

Aslında, düşünce ve sanat üretimlerinde bu "çocuklar için", bu "büyükler için" diye, ırk ayrımı kokan bir gruplandırmaya karşıyız. Gerçi, on yaşındaki bir insanla otuz yaşındaki, altmış yaşındaki bir insanın duyarlığının, algılama yeteneğinin, tepkilerinin aynı olmadığını biliyoruz. Bununla birlikte, doğrudan doğruya kalabalıklara seslenen bir üretim biçimi olarak ve birbirinden farklı toplum katlarındaki işlevi açısından ele alındığında, tiyatronun temel ve genel mantığı herkes için aynıdır. Bu mantık, tüm öbür öğelerin de birleşimiyle, evrensellik koşulunu tamamlar.

"Çocuk oyunu" dediğimiz zaman da, her şeyden önce, yetişme çağında olanlarla yetişkin insanların, yaşamı çevreleyen ve oluşturan gerçeklere doğru, ortak bir yaklaşımla bakmalarına yardımcı olabilecek nitelikteki sahne üretimini anlıyoruz.

Evet, "çocuk oyunu" ama, büyüklerin de daha önce aynı evrenin üyesi olduklarını, çocukların da günün birinde kendi evrenlerine ulaşacağını unutmadan yazılmış "çocuk oyunu". Özel arabayla özel okuluna götürülüp getirilenle, ayda iki köfte yiyemeyenlerin ortak evrenini dile getiren "çocuk oyunu". Hepsinden önemlisi büyüklerin inandığı "çocuk oyunu"!

Örnekse, eski masallarımızın en yaygınlarından biri olan "Keloğlan" öyküsünü Ümit Denizer yazalı, kısa adı AÇOK diye bilinen Anadolu Çocuk Oyunları kolu da dağarına katalı yaklaşık dört yıl oluyor. O günden bu yana ufak tefek değişiklikler, törpülemeler, katmalar yapılmış olmalı. Ama hemen belirtelim ki, "Keloğlan" çağdaş içeriğiyle çocuklara ve yetişkinlere aynı düzeyde yaklaşabilen, Turgut Denizer'in müziğinden, Metin Deniz'in dekorlarından kurgusuna, rol bölümüne dek yoğunluğu, sıcaklığı, içtenliği olan, çocuklarımızla birlikte gidip görmemiz gereken bir "çocuk oyunu".

AÇOK'un geçen yıllarda İsviçre'nin çeşitli kentlerinde sergilediği yapıtı, ora eleştirmenlerinin de ilgiyle izleyip olumlu tepkiyle karşıladıklarını ayrıca belirtmekte yarar var.

"Keloğlan", Atatürk Kültür Merkezi'nde 15,23 ve 30 Mart günleri tekrar oynayacak; 29 Martta Silivri'de sergilenecek. Çocuk oyunlarının biletleri 5 lira.

* * *

Aksaray-Şişli arasındaki kesimde, özel ödenekli tiyatroların çocuklar için sahnelediği bir hayli oyun buluyoruz.

Buna karşılık, kent nüfusunun hemen hemen üçte birini barındıran doğu yakasında yaşayan çocuklar ne yazık ki -şimdilik- böyle bir seçenekten genellikle yoksundurlar. Daha doğrusu Beykoz'dan Kartal'a dek geniş bir bölgenin çocuk oyunları gereksinimini karşılayabilmek işi yine Şehir Tiyatrolarına düşmektedir.

Üsküdar sahnesinde, Deniz Uyguner'in yazıp yönettiği "Birlikte Oynayalım", Kadıköy sahnesinde de Erhan Dilligil'in yazıp yönettiği "Düşündürmece-Güldürmece" adlı oyunlar yer alıyor.

Demek ki, bir hafta birine, ertesi hafta da öbürüne giden çocuklar, eğer kentin batı yakasındaki tiyatrolardan birine gitmek olanağına sahip değillerse, artık kendileri için düşünülmüş oyun görmeyi uzun süre bekleyeceklerdir.

Geçtiğimiz dönem Tepebaşı Deneme Sahnesinde iki yıl oynandıktan sonra Üsküdar'a gelen "Birlikte Oynayalım" üstüne diyeceklerimizi gelecek yazımıza bırakıp, bugün "Düşündürmece-Güldürmece"ye ilişkin görüşlerimizi kısaca belirtelim.

Bilindiği gibi, Erhan Dilligil, Şehir Tiyatrolarının 25 yıllık sanatçısıdır; çocuk oyunu alanında başka çalışmaları da vardır. Kadıköy Sahnesindeki "Düşündürmece-Güldürmece" nin ilk belirgin niteliği, klasik anlamda, yani tutucu anlamda bir çocuk oyunu oluşu. Günlük yaşamdan kaynaklanmışlığı, yaşamla iç içeliği yok. Bu oyunda da bir Keloğlan çıkıyor karşımıza ama, bebelere uyumadan önce okunan ya da anlatılan masallardaki gibi gerçeğe uzak bir Keloğlan. Okul kaçağı Minnoş adlı kedinin başından geçenleri anlatan oyun, renkli dekoru, fantazi giysileri, müzikli-danslı-şarkılı sahneleriyle okul öncesi ve ilkokul çağındaki seyircilerinden genellikle olumlu tepki görebiliyor.

Müzik düzenlemesini Tayfur Gültekin'le Uğurtan Atakan'ın yaptığı, dekor-giysi çalışmalarına Suat Türkmete'nin yön verdiği ve Zeynep Arıman'ın kareografisini gerçekleştirdiği oyunda hepsi de amatör ve öğrenci olan şu oyuncular yer alıyor: Haldun Erinç Çabuk, Hakan Uyanık, Bülent Başıbüyük, Nurhan Aka, Çiçek Dilligil, Leyla Eraydın, Jale Sorgüven, Burhan Sili, vb.

İçlerinde gerçekten çok yetenekli olanların bulunduğunu görmek kıvanç veriyor.

Kollwitz'in 'Tutuklular'' adlı yapıtı.

Devrimci Alman gravür sanatçısı Kollwitz' in yapıtları Çin'de sergilendi

Çin'de yayınlanan "Chinese Literature" (Çin Edebiyatı) adlı aylık derginin mart sayısında ünlü Alman kadın ressamı Käthe Kollwitz'in geçen yıl Pekin'de açılan sergisiyle ilgili bir yazı yer alıyor.

Yazıda Kollwitz'in Çin devrimine karşı duyduğu ilgiden sözediliyor ve onun 1931'de 60 yaşlarındayken, Çin'de ilerici beş yazarın katledilmesine karşı dünya çapında patlak veren protesto hareketine katıldığı belirtiliyor.

Kollwitz'i Çin'de ilk kez tanıtan kişi Lu Sun olmuş. Lu Sun, Kollwitz'in bazı resimlerinin, desen ve gravür çalışmalarının Çin'de basılmasını ve çoğaltılmasını sağlıyor ve onun devrimci sanat anlayışının yayılması için büyük bir çaba harcıyor.

1867-1945 yılları arasında Almanya'da yaşayan ve genç yaşlarında sanatını sosyalizm ve devrim davasına adayan Käthe Kollwitz, yapıtlarında genellikle toplumun en alt kesimlerinden insanları işliyor. Çizgilerinde onların acıları, yoksulluklarını, ezilmişlikleri ile birlikte öfkeleri, isyan duyguları ve mücadeleci yanları da aynı duyarlık ve güçle yansıyor.

Ünlü Alman yazarı Gerhardt Hauptmann, Kollwitz'e yazdığı bir mektupta şöyle diyordu: "Çizgileriniz eski Yunan'da ya da Roma'da bile duyulmamış bir acılı çağrıyla beni canevimden vuruyor."

"Dokumacılar Ayaklanması" ve "Köylü Savaşı" gibi Alman tarihinin geçmişteki ilerici kitle hareketlerine eğilen ve bu konuları dizi resimlerle, çağının yeni filizlenen proleter düşünce ve duygularıyla yorumlayan Kollwitz, ardında ölmez yapıtlar bıraktı.

1933'te Hitler iktidara geldiğinde Naziler Käthe Kollwitz'i Prusya Güzel Sanatlar Akademisinden uzaklaştırdılar ve profesörlüğünü elinden aldılar. Yapıtları yasaklandı. Tüm baskılara rağmen yurdundan ayrılmamakta direnen sanatçı 1945 yılında öldü.

"Çin Edebiyatı" dergisinde Kollwitz'in Çin'de 1930'larda yetişen genç kuşak ressamları üzerinde büyük bir etkisi olduğu belirtiliyor.

Kollwitz'in Çin'deki sergisinin Batı basınında yansıması ise biraz değişik bir açıdan oldu. Almanya'da yayınlanan SPIEGEL dergisi Çin'de sonbaharda "Demokrasi duvarında" resim sergisi açan bir grup ressamı konu alıyordu. Yapıtları resmi makamlar tarafından onaylanmayan ve çeşitli kısıtlamalara tabi tutulan bu ressamlar arasında Kollwitz'i kendisine örnek aldığını söyleyen bir işçi ressamdan sözediliyordu.

SPIEGEL dergisi, Kollwitz'in Pekin'deki sergisinin sürdüğü sırada bu ressamın resimlerinin duvardan toplatılmasına dikkati çekiyordu. Çin'i ziyaret eden Alman yazarı Günter Grass'ın bu genç ressamla yazı ve resim değiştirerek dayanışma içine girmesi de kuşkusuz Batıda bu tür "muhalif sanatçı"lara karşı duyulan ilginin bir göstergesi oluyordu.

Orhan Asena'nın "Hürrem Sultan" oyunu Devlet Tiyatrosunda sergileniyor

Orhan Asena'nın "Hürrem Sultan" adlı oyunu, Devlet Tiyatrosu tarafından 30 Mart Pazar gününden itibaren Ankara Büyük Tiyatroda sergilenmeye başlanıyor.

Asena'nın oyunu, Kanuni Sultan Süleyman'ın 46 yıl süren padişahlığı süresini kesit olarak alıyor, bu dönemde Osmanlı Sarayında yaşanan entrikalar ve iç çatışmalara karşın devletin devamlılığı temasını işliyor.

Yönetmenliği Haldun Marlalı'ya ait olan oyunda şu oyuncuların rolleri var: Sermin Hürmeriç, Canan Özdenoğlu, Mustafa Şekercioğlu, Adsız Karaduman, Recai Topaç, Çetin Tekindor, Cemil Özbayer, Haydar Gültepe, Levent Niş, Haldun Marlalı, Ayşen Gökçer, Yavuz Köken ve Erdoğan Başar.

Asena'nın Hürrem Sultan" oyunu, Devlet Tiyatrolarınca ilk kez 1959 yılında Şahap Akalın'ın yönetiminde sahneye konulmuş ve yurt dışında da oynanmıştı.

A.R.Ergüven'in çevirdiği "Eluard'dan Şiirler" kitap olarak yayınlandı

Abdullah Rıza Ergüven'in tanınmış Fransız ozanı Paul Eluard'dan yaptığı şiir çevirileri "Eluard'dan Şiirler" adıyla kitap olarak yayınlandı. Bir bölümü daha önce çeşitli edebiyat dergilerinde yayınlanan Eluard çevirileri 37 şiirden oluşuyor. "Eluard'dan Şiirler" in başında Abdullah Rıza Ergüven'in Paul Eluard'ın yaşamı ve şiir anlayışı üzerine hazırladığı bir giriş yazısı bulunuyor. Ayrıca kitabın sonunda çevirmenle ilgili Türk edebiyatçıların değerlendirmelerine yer verilmiş.

Çevirmen Abdullah Rıza Ergüven 1968'den bu yana Stokholm Üniversitesinde öğretim görevlisi. Ergüven, şiir çevirilerinin yanı sıra ozan kişiliğiyle de tanınıyor. Şimdiye değin yayınlanmış şiir kitapları sırasıyla, "Yalnızlar", "Seviden Yana" ve "Güneşe Açılmak".

Ergüven'in "Eluard'dan Şiirler" kitabı "Faik Akçay, P.K.11 Zeytinburnu-İstanbul" adresinden istenebilir.

Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından Meri Kamer öldü

ANKARA (ÖZEL)

Devlet Opera ve Balesi koro sanatçısı Meri Kamer rahatsızlığı nedeniyle kaldırıldığı Ankara Tıp Fakültesi Hastanesinde 8 Mart Cumartesi günü öldü.

1929 yılında İstanbul'da doğan Meri Kamer 30 yıldır Devlet Opera ve Balesi sanatçısıydı.

Ve ilk girişim Karadeniz takımından geldi

Trabzonspor şirket oldu

● Şirket sermayesi olan 500 bin liranın tamamı Trabzonspor derneğine ait

TRABZON (AA)

Bir süredir kulübü şirketleştirme çalışmalarını yürüten Trabzonspor Yönetim Kurulu bir açıklama yaparak, çalışmaların tamamlandığını ve "Trabzonspor Yatırım ve Holding A.Ş." nin kurulduğunu belirtti. Trabzonspor Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada, kulüplerin her geçen gün artan pahalılık karşısında maddi sorunlarla karşı karşıya kaldığı, karşılıksız gelirlerin önemli ölçüde azaldığı ve bu durum karşısında sporun bünyesine ticari yönün girdiği ifade edildi.

Açıklamada ayrıca şu görüşlere yer verildi:

"Trabzonspor gibi büyük bir takımın futbolcu, yönetim ve taraftarları ile şirketleşmesi gerçekleştirilmiştir. İlk etapta 500 bin lira sermayeli olarak gerçekleştirilen bütçenin amaçları, açıkları gidermek ve kulübün istikbalini garanti altına almaktır. Şirketin yatırımları, kısa, orta ve uzun vadeli olmak üzere üç bölümde toplanmıştır. 500 bin liralık sermaye tamamen Trabzonspor Derneğinin malıdır. Trabzonspor bu tür çalışmaları ile en yakın zamanda mali krizden kurtulacaktır."

Yeni Avrupa Şampiyonu Torino'nun Teknik Direktörü

Prandi Silvans: «Bizi kimse favori görmeyince işimiz kolaylaştı»

Yeni bir Avrupa Şampiyonu yaratan Klippan Cus Torino'nun Teknik Direktörü Prandi Silvans (sağda), arkadaşımız Sedat Üreten ile beraber.

ANKARA (ÖZEL)

— Şampiyon'luğu yine Bratislava kazanır diyordu herkes.

Sonra takımlar Ankara'ya gelince yeni bir şampiyon adayı çıktı ortaya: Finlandiyalı Piekemma Nmyk... Uzun boylu Finlandiyalılar ise,

— Şampiyon olmak için geldik. Kimseye kaptırmayacağız, şeklinde konuşuyorlardı.

Eh böylesine iki güçlü takım varken Eczacıbaşı yense yense ancak İtalyan takımını yenebilir diye düşünmeye başladık bu defa... Hatta Eczacıbaşı'na ilk rakip olarak Klippan Cus Torino çıkınca yüreğimize su serpilir gibi oldu. Kolay değildi tabii. İlk maçta kendi seyircinin önünde ve kendi sahasında İtalyanlar daha şampiyonaya hazırlanmadan bir galibiyet aldı ve Avrupa ikinciliğini garantilemiş olacaklardı. Bu arada sessiz sedasız Ankara'ya gelen "favoriyiz" falan demeyen İtalyanlar da için için seviniyorlardı ilk maçı Eczacıbaşı ile oynayacaklarına. Nitekim Eczacıbaşı karşısında 3-1'lik galibiyetle maçı alıp giden İtalyanlar, ikinci gün, Bratislava mağlubu Piekemma'yı da yenerek finale bulundular.

Finaldeki mücadeleyi ve Avrupa Şampiyonluğunun öyküsünü ise Klippan Cus Torino Teknik Direktörü Prandi Silvans şöyle anlatıyor:

«Bratislava geçen yıl şampiyonu ama Eczacıbaşı karşısında yıprandı»

«Finale diri halde geldik»

— Bratislava geçen yılın şampiyonuydu ve finale gelene kadar Finlandiyalılar ve hele Eczacıbaşı karşısında oldukça yıpranmıştı. Ama biz ilk galibiyetten sonra ikinci maçımızı şampiyonluk ümidini kaybetmiş bir takımla oynadık ve finale diri geldik. Gianni, Piere ve Franco'nun yanında diğer oyuncularımız da istediğim gibi oynayınca Çekoslovak Bratislava'yı finalde bir de 3-0 yenmek hiç de zor olmadı. Yani bizi kimsenin favori görmemesi işimizi kolaylaştırdı. Avrupa Şampiyonluğunu kazandığımız için çok mutluyuz.

Trabzonspor'a bağış yapmayan, gazyağı alamıyor

TRABZON (THA)

Önceki gün şirket haline gelen Trabzonspor kulübüne bağış yapmayanlara Trabzonlu esnaf tarafından gazyağı satılmadığı öne sürülüyor.

Konuyla ilgili şikayetlerini dile getiren bir grup Trabzonlu şunları söyledi:

"Gazyağı almak için bayilere başvurduğumuzda Trabzonspora para bağışı yapmadığımız takdirde gazyağı vermeyeceklerini söylüyorlar. Litresini karaborsadan 20 lira yerine 24 liradan aldığımız gaz yağı için bir de Trabzonspora para bağışı yapmak zorunda kalıyoruz. Yetkililerin bu konu ile ilgilenmelerini istiyoruz."

Önüne gelen ekonomik bunalımı halkın sırtına yüklüyor

BURSASPOR BORÇLARINI HALKA ÖDETTİRECEK

BURSA

Bursaspor Kulübü borçlarından kurtulmak için bu hafta Beşiktaş ile oynayacağı maçta çift tarife uygulatacak.

THA'nın haberine göre Bursaspor çift tarife uygulanması için Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü ve Valilikle görüşme yaptı. Bu görüşmeler sonunda Bursaspor-Beşiktaş maçı için çift tarife uygulaması yolunda olumlu sonuç aldı.

Buna göre Bursaspor-Beşiktaş maçında koltuk 400 lira, kapalı 250 lira, açık 125 lira ve kale arkası biletleri 75 liradan satılacak.

Güney Anadolu Kupası Bisiklet Yarışları yarın başlıyor

ANTALYA

2 gün sürecek olan Güney Anadolu Kupası Bisiklet Yarışları yarın Antalya'da başlıyor.

Bisiklet ve Motosiklet Federasyonu tarafından yapılan açıklamaya göre tüm bisikletçilere açık olan Büyükler ve Küçükler kategorisindeki müsabakaların programı şöyle:

Cumartesi:

9.00 Gençler 15. Km saate karşı,
14.00 Büyükler 20. Km. saate karşı.

Pazar:

9.00 Gençler 90 Km. ferdi,
14.00 Büyükler 120 Km. ferdi,

Başarılı bir sezon geçiren Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi Futbol Takımı oyuncuları toplu halde ve son maçtan sonra şampiyonluk sevinci içerisinde şampiyonluğu kutlarken görülüyorlar.

(AYDINLIK)

İstanbul şampiyonu olan

Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi 9 maçta 37 gol attı

İSTANBUL (ÖZEL)

66 lisenin katıldığı İstanbul Liselerarası Futbol Şampiyonasında oynadığı 9 maçta 7 galibiyet ve 2 beraberlik alarak yenilgisiz şampiyon olan Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi, rakip filelere toplam 37 gol attı. Maç başına ortalama 4 gol atarak şampiyonluğa ulaşan Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi, şampiyona boyonca en farklı galibiyetini Kocamustafapaşa Lisesi karşısında kazandı: 12-1

Şimdi hedeflerinin 5-8 Mayıs tarihleri arasında Adana'da yapılacak Türkiye Şampiyonası olduğunu ifade eden takım yöneticileri Muzaffer Sabah ile Nedim Özcan, şampiyon olduktan sonra şunları söylediler: "Takımımızda oynayan Oktay ve Basri Sarıyer Genç Takımında, Şenol da Vefa Genç Takımında oynayan ve Genç Milli Takıma çağrılan futbolcularımızdır. Bu futbolcularımıza Milli Takım yöneticilerinin ilgi göstermelerini istiyoruz. Öte yandan İstanbul Şampiyonası süresince bizi destekleyen Camialtı Spor Kulübüne teşekkür etmek isteriz. Ayrıca maddi ve manevi desteğini esirgemeyen Denizcilik Bankasının Türkiye Şampiyonası için de aynı desteği sürdürmesini istiyoruz."

Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi kadrosunda şu oyuncular bulunuyor: Hasan, Türker, Adil, Osman, Şenol, Basri, Oktay, Recep, Hüseyin, Dursun, Saffet...

Pakistan milli oyunlarına 4 dalda 12 sporcu ile katılacağız

● Kafile Başkanlığını Genel Müdür Refaiddin Şahin yapacak

ANKARA

19-22 Mart tarihleri arasında Pakistan'da yapılacak "Karaçi Milli Oyunları"na Atletizmde 2, Boksta 3, Serbest Güreşte 5, Halterde de 2 olmak üzere toplam 12 sporcu ile katılacağız.

Pakistan Milli Oyunlarına katılacak Milli Sporcularımız pazartesi günü otobüsle İstanbul'a oradan da Pakistan Hava Yollarına ait bir uçakla Karaçi'ye gidecekler. Başkanlığını Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin'in yapacağı kafilede şu sporcular bulunuyor:

Atletler: Ekrem Özdamar (Yüksek), Uğur El (Çekiç),

Boksörler: 48 kg.: Mustafa Genç, 51 kg: Ömer Sipahi, 54 kg: Burhan Koç,

Güreşçiler: 48 kg: Selman Kaygusuz, 57 kg: Yusuf Sarı, 62 kg: Muhammet Bodur, 68 kg: Necmettin Kırpıcı, 74 kg: Necmi Gençalp,

Halterciler: 75 kg: Harun Akkaya, 90 kg: Hidayet Akın,

Naili Moran anılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Atletizm Federasyonu eski Başkanlarından merhum Naili Moran bugün Edirnekapı şehitliğindeki kabri başında saat 14.00'de düzenlenecek bir törenle anılacak.

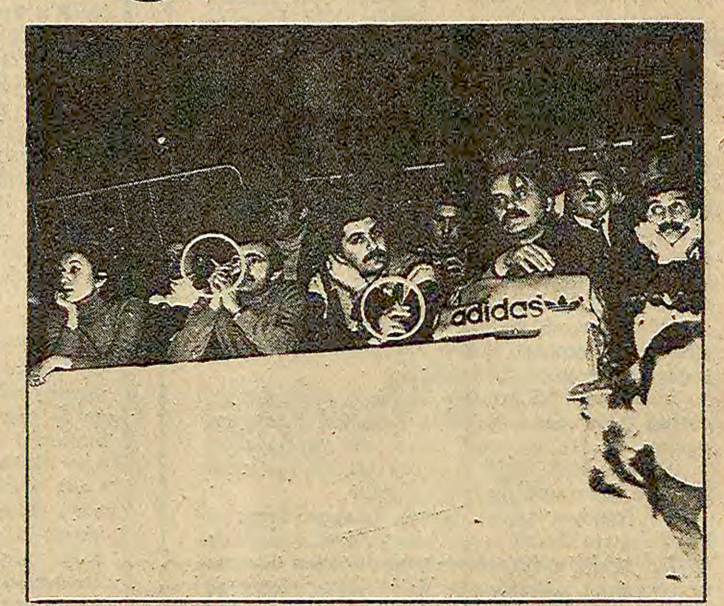
KISA...KISA...KISA.

■ *15-19 nisan tarihleri arasında Fransa'nın Montargis şehrinde yapılacak Avrupa Gençler Eleme Müsabakaları ile 6-10 Ağustos tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak Balkan Gençler Şampiyonasına katılacak Genç Milli Basketbol Takımımızın 18 kişilik aday kadrosu 1 Nisanda Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa girecek.*

■ *Merkez Ceza Kurulu Zonguldaksporlu Volkan ile Reşit'e 2 maç, Trabzonsporlu Cengiz'e 1 maç ceza verdi.*

OLDUĞU GİBİ

Atatürk Spor Sarayında da sigara içmek yasak ama...

Hak grevleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

yürekten desteklemektedir.

"Hükümet, MESS ve diğer büyük işveren kuruluşları, ekonomik buhranın yükünü emekçilerin sırtına yıkmak istemektedirler. İşçi sınıfının bunu sineye çekmesi düşünülemez. Onların toplusözleşme görüşmelerinde takındıkları katı ve tehditkâr tutumlar, işçilere grev silahına sarılmaktan başka bir yol bırakmamıştır.

"Hükümet ve MESS'in işçi haklarına saygı göstermeyen bu tutumları, ülkemizdeki Rus Beşinci Kolunun "genel grev" ve benzeri yıkıcı faaliyetlerine zemin hazırlamaktadır.

"Maden-İş'in yönetimindeki "TKP" (İGD'liler) grubu, DİSK'in başındaki Baştürk grubu, bunların çeşitli sendikalardaki kafadarlarıyla, her türden maceracı-terörist fraksiyon, işçi sınıfının hak grevlerini kendi genel kargaşa planlarına bir basamak olarak kullanmak istemektedirler. Onlar grevlerin başarıya ulaşmasının değil, kendi amaçlarına alet edebilmenin hesabı içindedirler. Nitekim, "TKP"nin Doğu Almanya'dan yayın yapan radyosu, 12 Mart günü MESS grevlerini "genel grev" kararının bir parçası olarak ilan etmiştir.

"Partimiz, grevci işçileri, tüm işçi sınıfımızı uyanıklığa çağırmayı bir görev sayıyor. Grevlerinize sımsıkı sahip çıkın! Karanlık amaçlı sendika yöneticilerinin alacakları kararları, tutum ve davranışları dikkatle izleyin! Hak grevlerinin "genel grev", "genel direniş" adı altında kargaşalığa dönüştürülmesine ve böylece işçi haklarının heder edilme tehlikesine karşı uyanık olun! Kendi güvenilir işçi önderlerinizin etrafında sımsıkı kenetlenin! Atacağınız adımlara gerektiğinde kendiniz karar verin!

"Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) olarak, işçi sınıfının devrimci uyanıklık ve tecrübesine güveniyoruz. Bu puslu havada her türlü barikatı ve karanlık tuzakları alt ederek grevlerini başarıya ulaştıracaklarına bütün kalbimizle inanıyoruz."

Gazeteciler...

(Baştarafı 1. sayfada)

kendisinin izlediği ekonomik politika, bugünkü önlemlere ilişkin değerlendirmeleri ve siyasal gelişmeler konusunda sorular yönelttiler.

Yazarımız Doğan Yurdakul'un, rakamlar vererek, iki büyük parti liderinin ekonomik önlemlerinin arasında fark olmadığını, ikisinin de halkı perişan edip vurguncuları zengin ettiklerini belirttikten sonra, "Neden buna rağmen bu ekonomik tedbirleri Ecevit alınca adı ekonomik kurtuluş savaşı oluyor da Demirel alınca adı Güney Amerika modeli oluyor?" şeklindeki sorusuna Ecevit şöyle cevap verdi: "CHP hükümetten ayrıldıktan sonra Türkiye olağanüstü bir enflasyonist döneme girdi. Biz enflasyonun getirdiği sıkıntıları fakirin sırtına yüklemedik. Şimdi tersi oldu. Ayrıca AP'nin izlediği modeli CHP'nin izlediği modelin devamı saymak anlamsızlıktır. Bu model sermaye çevreleri ile işbirliği yapıyor."

Yazarımızın, Güney Amerika modelinin uygulandığı ülkelerde askeri yönetimlerin bulunduğunu hatırlatması ve Türkiye'de bir askeri cunta tehlikesi bulunup bulunmadığı şeklinde bir soru yöneltmesi üzerine de Ecevit bu soruyu yanıtsız bırakmayı tercih etti.

Pravda'nın tehdidi ile ilgili sorusunu, Ecevit'in, tehdidin Amerika ile işbirliği anlaşmasından kaynaklandığı şeklinde cevaplaması üzerine yazarımız Yurdakul, anlaşmanın Ecevit'in hükümeti döneminde hazırlandığını hatırlattı. Ecevit de bunun üzerine "Doğrudur, bugünkü anlaşma bizim hazırladığımız anlaşmayla aynıdır, ama bugün dünya şartları bizim zamanımızdan değişiktir" dedi.

Sağlık ...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanlıktaki bayan memurları da "Nereye gidiyorsun. Ne yapacaksın" gibi sorular sorarak rahatsız ediyorlar.

OLAY ÇIKARAN KOMANDOLAR

Sağlık Bakanlığında şimdiye kadar 100'ün üzerinde sürgün yapıldı. Bunlar özellikle Yozgat, Erzurum gibi illere gönderildi. Özlük İşlerinden sürülenlerin yerine ise komandolar alındı. Bunlardan bazılarının isimleri şöyle: Teftiş Kurulunda çalışan komandolar: Hamit, Memduh, Bülent (Elebaşılardan). Zatişlerinde çalışanlar: Ahme (Zatişleri 33 nolu oda). Cevheri Dalgıç, Oktay Dikici, Durmuş Tanrıkulu, Abdullah Tanrıkulu, Rıfat Tanrıkulu, Önder Müsteba (Sicil Şubesi), Hacı.

Müsteba isimli komandonun, olaylarda başı çektiği ve sürekli etrafında 10 kişi ile gezerek huzursuzluk yarattığı bildirildi. Hacı isimli komandonun ise, Zatişleri Müdür Yardımcısı Mendilcioğlu'nun hizmetinde çalıştığı ve memurları takip ettiği öğrenildi.

Mesleki Öğretimin Genel Müdürlüğüne ise Güner Ünal'ın atandığı, bu kişinin MHP yanlısı olduğu, Sağlık Kolejlerindeki öğretmenleri istediği gibi değiştirdiği bildirildi.

İran'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

Seçimlerin ikinci turu 4 Nisan'da yapılacak.

İran'da şubat ayında zafere ulaşan devrimden bu yana yoğun bir seçim faaliyeti yürütüldü. Önce yapılan halk oylamasıyla İran'ın İslam Cumhuriyeti olması kabul edildi. Daha sonra seçimlerle Kurucu Meclis oluşturuldu. Kurucu Meclisin hazırladığı Anayasa halk oyuna sunularak kabul edildi. Son olarak yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Maliye Bakanı Beni Sadr ezici bir çoğunlukla Devlet Başkanı seçildi.

SANANDAJ'DA PROTESTO

İçişleri Bakanlığının seçimlerin birinci turunda İran'ın Kürdistan Bölgesindeki Sanandaj'da oylama yapılmaması yolundaki kararı protestolara yol açtı. İçişleri Bakanlığının kararı üzerine Sanandaj'da genel grev başladı.

BENİ SADR'IN DEMECİ

İran Devrim Konseyi gazetesine bir demeç veren Beni Sadr, hükümete karşı olan "güç merkezleri"nin kapatılması gerektiğini, bunların etkin olması halinde olayların artacağını söyledi. Beni Sadr, "Meclis istediğimiz gibi kuvvetli olursa, bu odak noktalarını kontrol eder ve ortadan kaldırırız. O zaman da ülkemizin içişlerini düzenleyip, dünyadaki sorunların çözümünde de rol oynayabilecek kadar kuvvetli olabiliriz" dedi.

İran Devlet Başkanı ayrıca, Amerikalı rehinelerin durumunun İran devrimini zayıflattığını vurguladı.

Beni Sadr, Sovyetler'in Afganistan'ın güney sınırını tehlikede görerek müdahele etmeyi düşünebileceğini, böyle bir kararı her ülkeye karşı alabileceklerini de sözlerine ekledi.

Rus yanlısı...

(Baştarafı 1. sayfada)

İkinci toplantıda ilk toplantıya katılan grupların yanı sıra, TKP, TİP, TSİP ve Ala Rızgari temsilcileri de hazır bulundular. Bu toplantıya batı Doğulu parlamenterlerin de çağrıldığı ancak bunlardan sadece bir tanesinin bunu kabul ettiği ve toplantıya katıldığı öğrenildi.

RUSYA DESTEKLİYOR

Yapılan bu çalışmaların örgütleyicisinin Rus yanlısı gruplar olmasının yanı sıra Rusya da bunları açıkça desteklediğini "TKP'nin Sesi" adlı radyo aracılığıyla duyurdu.

"TKP'nin Sesi"9 Mart tarihli yayınında, bu çalışmalardan söz ederken, "TKP, Kürt devrimci demokratlarıyla eylem birliğine açıkça ve içtenlikli tutumuyla giriyor. Ayrıcalık politikasına karşı omuz omuza direnişler şimdiden kuruluyor ve güçleniyor" dedi.

Schmidt...

(Baştarafı 1. sayfada)

olduğunu bildirirken, ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher, Türkiye'ye yapılacak yardımın ABD'nin de çıkarına olduğunu söyledi.

SCHMİDT

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Türkiye'nin Avrupa'nın güvenliği açısından büyük önem taşıdığını, ülkenin içinde bulunduğu darboğazdan çıkmasının hem kendisi hem de Batı için gerekli olduğunu belirtti.

Dünya politikasındaki son gelişmeler karşısında, hükümetinin görüşlerini açıklamak üzere Bonn'da bir basın toplantısı düzenleyen Schmidt,

"Türkiye'ye yardımda bulunacak ülkeler, katkılarının artırılması yolunda bir istek gösterirlerse, biz de katkımızı ağır da olsa en az onlar kadar artıracağız" dedi.

CHRİSTOPHER

Birleşik Amerika Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher Amerikan Senatosu Dış İlişkiler Komisyonunda 1981 mali yılı dış yardım tasarısı üzerinde konuşurken, Türkiye'ye yapılacak yardıma da değindi.

Türkiye'nin ekonomik sorunlarının çözümü için Birleşik Amerika'nın yardımının yeterli olmayacağını belirten Warren Christopher, öteki Batılı ülkelerden de bu konuda destek beklediklerini bildirdi.

PARANIN UCU GÖRÜNDÜ

Bu arada Avrupa Yatırım Bankasının, kasım 1981 tarihine kadar kullanılması koşulu ile Türkiye'ye 288 milyon dolar tutarında kredi açacağı öğrenildi.

Kredinin 31 Aralık 1979'da imzalanan 3. Parasal Protokole mahsuben verileceği ve bununla ilgili projelerin elverişli bir şekilde kullanılmasını sağlama amacı tuttuğu bildirildi. Banka yetkilileri "Bu krediyi bir yenisi mutlaka izleyecektir" dediler.

ÖZAL, AET'YE BİLGİ VERDİ

Başkanlık Müsteşarı ve DPT Başkan Yardımcısı Turgut Özal dün Brüksel'de AET Komisyonu Genel Sekreteri Emile Noel ile görüşerek Türkiye ekonomisinin son durumu ve hükümetin almış olduğu önlemler hakkında bilgi verdi. Noel'le görüşmesinden sonra AET Türkiye Masası uzmanları ile aynı doğrultuda bir brifing düzenleyen Özal daha sonra uluslararası basın merkezinde yabancı gazetecilerin katıldığı bir basın toplantısı yaptı. Özal bu toplantıda Türkiye'deki ekonomik durum, alınan önlemler ve beklenen yardımlar konusunda açıklamalarda bulundu. Turgut Özal öğleden sonra Belçika Maliye Bakanı Gaston Geens ile buluşarak Belçika'nın OECD çerçevesinde bu yıl Türkiye'ye vereceği 8,5 milyon dolarlık kredinin ödeme koşulları ve vadesi hakkında görüştü. Özal aynı zamanda Türkiye'ye yardımın artırılması ve var olan borçların ertelenmesi yolunda Belçika'nın diğer Avrupa ülkeleri nezdinde girişimlerde bulunmasını istedi.

BORÇ ERTELEMESİNİN GERÇEKLEŞMESİ BEKLENİYOR.

Turgut Özal'ın dün belirttiğine göre 26 Martta Paris'te yapılacak olan ve OECD çerçevesi içinde Türkiye'ye yardımın saptanacağı toplantıda Türkiye'nin daha önceden var olan borçlarının ertelenmesi yolunda bir ilke kararının çıkması bekleniyor.

ÖDEMELER BANKASINDAN 500-600 MİLYON DOLAR KÖPRÜ KREDİ GELECEK

Merkezi İsviçre'nin Basel kentinde bulunan Uluslararası Ödemeler Bankası BİS ile çok yakında bir anlaşmaya varılacağını açıklayan Turgut Özal BİS'in vereceği köprü kredilerin 500-600 milyon dolar tutarında olabileceğini belirtti.

ÖZAL PARİS'TE

Bu akşam Brüksel'den Paris'e beraberindeki heyetle birlikte hareket eden Turgut Özal Fransa başkentinde OECD Genel Sekreteri Van Lennep ve Fransa Maliye Bakanı Yardımcısı ile görüşecek.

Erbakan, gönlündeki cumhurbaşkanını tarif etti

ANKARA (ÖZEL)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan dün düzenlediği dördüncü aylık basın toplantısında Demirel hükümetinin yüz günlük değerlendirmesini yaparak Cumhurbaşkanı seçimi konusunda partisinin görüşlerini açıkladı.

Erbakan "Çekilen ızdıraplardan, gözyaşından, anarşiden, yokluktan, kıtlıktan, pahalılıktan kurtulmak için isabetli bir Cumhurbaşkanı seçimi, atılacak ilk hayırlı adımdır" diyerek parlamentonun seçeceği yeni Cumhurbaşkanı için partisinin aradığı vasıfları sıraladı. Erbakan bu vasıfları şöyle açıkladı:

"1. Milletimizin inancına saygılı ve samimiyetle bağlı,

"2. Kurtuluşun 'Batı Kulüp'te değil, 'Milli Görüş'te olduğuna inanan bir kimse olması,

"3. Milleti bütünüyle toplayıcı olması,

"4. Dış mihrakların tesirine kapılmadan milli menfaatlerimizi gözetebilecek şuurda olması,

"5. Devlet-Millet kaynaşmasının büyük önemine müdrik olması."

Hükümetin ne zaman işbaşından uzaklaştırılacağının önemli bir konu olduğunu belirten MSP Genel Başkanı "Şartlar tam teşekkül etmeden 'kerhen destekleyenler vazgeçsinler' tutumu ile hatayı düzeltmeye mecburuz. Çünkü milletimizin daha fazla ızdırap çekmeye tahammülü kalmamıştır" şeklinde konuştu.

Töb-Der Genel Başkanı Gazioğlu yeniden gözaltına alındı

ANKARA (AA)

TÖB-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından bugün yeniden gözaltına alındı.

Töb-Der Genel Başkanı Gazioğlu'nun 24 Aralık 1979'da Kahramanmaraş olaylarının birinci yıldönümünde meydana gelen olaylarla ilgili olarak gözaltına alındığı belirtilmektedir.

Demokratik Kanununa muhalefet ve halkı suça teşvik suçundan daha önce tutuklanan Gazioğlu, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde 10 Mart günü yapılan duruşmasından sonra tahliye edilmişti.

TİKP Van İl Başkanı Yusuf Cacım'ın iş akti feshedildi

VAN (ÖZEL)

İmar İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğünde işçi olarak çalışan TİKP Van İl Başkanı Yusuf Cacım'ın iş akti yasalara aykırı olarak feshedildi. Yusuf Cacım, İş Kanununun sakatlarla ilgili maddesi uyarınca bu işyerinde çalıştırılıyordu. [illegible]

Türk-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

tavanla sınırlandırılmasının kesinlikle karşısındadır.

"Bu temel felsefe doğrultusunda kıdem tazminatı ile ihbar tazminatının tamamı verilmelidir. İşçi için kazanılmış hakların ortadan kaldırılmasını ya da kısıtlanmasını amaçlayan her türlü tasarruf karşısında Türk-İş sonuna kadar direnme kararındadır. [illegible]

"Bu hale göre konfederasyonumuz 'en az geçim indiriminin' [illegible]

[illegible]

Geçici...

(Baştarafı 1. sayfada)

Dışişlerine yakın kaynaklar, Türkiye ile ABD arasında ocak ayı başında Ankara'da parafe edilen yeni Savunma ve Ekonomik İşbirliği Antlaşmasının [illegible]

Hükümet...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible] Plan Karma Komisyonuna sunuldu. [illegible]

İki günde İstanbul sokaklarında çöpler birikti

İstanbul Belediye işçilerinin direnişi bugün bitiyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İKİ gündür devam eden 11 bin belediye işçisinin direnişi bugün bitiyor.

Bilindiği gibi, İstanbul Belediyesine bağlı İtfaiye Sağlık ve Mezarlık Müdürlükleri dışında tüm ünitelerde çalışan 11 bin işçi şubat ayı ücretlerini ve yakacak paralarını alamadıklarından direnişe geçmişlerdi.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil bugün yaptığı açıklamada, Ankara'dan 150 milyon lira sağlandığını ve işçilerin ücret çeklerinin hazırlanmaya başlandığını bildirdi.

İşçilerin direnişi bugün bitirmesi bekleniyor.

Hilvan'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

Fabrikasına ait servis otosu, plakası saptanamayan bir araba tarafından durdurulmuş ve araçtan inen maskeli ve silahlı 2 kişi, işçilerden Hacı Bandak, Mehmet Cengiz, Hüseyin Kulak, Latif Işık, Sabri Özdemir, Mehmet Borak, Hilmi Gürsoy ve Celal Demirel'i otobüsten indirmişler ve tarlada kurşuna dizmişlerdi. Kurşuna dizilen işçilerden Hacı Bandak, Mehmet Cengiz, Hüseyin Kulak, Latif Işık ve Sabri Özdemir olay yerinde, Mehmet Borak ise hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştü. Olayda yaralanan Hilmi Gürsoy ile Celal Demirel Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılmışlardı. Tedavi altına alınan yaralılardan Hilmi Gürsoy'da tüm çabalara rağmen önceki gün sabaha karşı hayatını kaybetti. Hilmi Gürsoy adlı yurttaş ile birlikte ölenlerin sayısı 7'ye çıktı.

Urfa Vali Vekili Yaşar Tok, kaçan iki sanığın kimliğinin belirlendiğini, bunların, Hilvan ilçesinde oturan Bahattin Baştan ve Müslüm Bayık adlı kişiler olduğunu söyledi. Olaya güvenlik kuvvetlerinin yanı sıra, 7.Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı da el koydu.

Öte yandan saldırganlar tarafından kaçırılan otobüs şoförü dün sabah Hilvan İlçe Jandarma Komutanlığına gelerek "kendisini kaçıran teröristlerin elinden kurtulduğunu" söyledi. Jandarma yetkililerince durumu şüpheli görülen şoför Ali Şıngar gözaltına alındı.

NİKSAR'DA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Tokat'ın Niksar ilçesinde Ayvaz spor klübüne düzenlenen silahlı baskın sonucu 2 kişi öldü. Önceki akşam 21.00 sıralarında meydana gelen olayda Ahmet Aybek ve Murat işgal adlı sağ görüşlü kişilerin öldüğü bildirildi. Olay yerinde yapılan aramada 9 milimetre çapında 26 boş mermi kovanı bulundu. Emniyet Müdürlüğünden verilen bilgiye göre olayın sanığı olarak aranan Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği Başkanı İsmail Sarıcı yakalanarak gözaltına alındı.

Olayla ilgili olarak üç kişinin yakalandığı ve kimlikleri belirlenen diğer sanıkların ise arandığı, ilçede saat 19.30 ile sabah 07.00 arasında sokağa çıkma yasağı konulduğu bildirildi.

SAMSUN'DA

Samsun'da işe gitmekte olan Hüseyin Güven adındaki sağ görüşlü bir yağlı-boya işçisi yaylım ateşi açılarak öldürüldü. Olay yerinden geçmekte olan bir polis memuru da çenesinden yaralandı. Saldırganların aranmasına başlandı.

İSTANBUL'DA

İstanbul Kadıköy Hasanpaşa'da bir kahvehanede silahlı üç kişinin saldırısına uğrayan Mustafa Bellioğlu adlı işçi öldü. Dün saat 09.00 sıralarında meydana gelen olayda Hasanpaşa Zafer Kahvehanesine giren silahlı üç kişinin, Ümraniye'deki Northern Elektrik Telekomünikasyon Fabrikasında çalışan işçiyi öldürdükleri, katillerin kaçtığı ve aranmalarına başlandığı öğrenildi.

EDİRNE CEZAEVİNDE DİRENİŞ BASTIRILDI BİR MAHKUM ÖLDÜ

Edirne Kapalı Cezaevinde dört gündür sürdürülmekte olan isyan bastırıldı. 200 mahkumun iki gardiyan ve 12 ziyaretçiyi rehin alarak başlattıkları isyanın bastırılması sırasında yaralanan 6 mahkumdan Davut Gümüşsu kaldırıldığı hastanede öldü.

İsyanın bastırılmasıyla ilgili bir açıklama yapan Edirne Valisi Naci Babacan ölen mahkumun diğer mahkumlar tarafından şişlendiğini iddia etti. İlk yapılan aramada mahkumlar üzerinde iki tabanca ve çok sayıda kesici alet ile şiş bulunduğu açıklandı. Rehine alınan gardiyan ve ziyaretçilerin yaralanmadan kurtarıldıkları bildiriliyor.

TARSUS'TA BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

Fahrettinpaşa Mahallesinde oturan bir kişiyi ifadesinin alınması için karakola getirmek üzere otobüs ile bu mahalleye giden Adliye görevlisi polis memuru Kadir Dişçi bir grup tarafından yaylım ateşine tutularak öldürüldü. Dişçi dört kurşun yarası alarak olay yerinde can verdi. Saldırganlar kaçtı. Daha sonra yapılan bir açıklamada olayla ilgisi olduğu sanılan dört kişi gözaltına alındı.

ADANA'DA

Dün öğle saatlerinde Ziyapaşa Mahallesinde yürümekte olan Bayram Nuri Özyıldırım, Mustafa Erkekoğlu ve Doğan Yılmazoğlu adlı kişileri tabancayla yaylım ateşine tutan Ahmet Kurşun, Mustafa Kurşun, Erol Kuşçu ve Ali isimli dört kişiden Ahmet Kurşun yakalanarak gözaltına alındı. Saldırı sonunda yaralanan iki kişiden Nuri Özyıldırım'ın öldüğü bildirildi.

UŞAK'TA

Uşak'ta bir işyerini soymaya gelen soyguncular işyeri sahibi Mustafa Başyiğit'i öldürdüler. Olay sırasında işyeri sahibinin kardeşi Ali Başyiğit ile soygunculardan biri de yaralandı. Kasadan 84 bin lira alan katiller yaralı arkadaşlarını bırakarak kaçtı. Yaralı soyguncu da gaspettiği bir özel otomobille kaçtı.

ELAZIĞ'da

İtfaiye semtinde devriye görevi yapan bir emniyet aracı iki saldırgan tarafından kurşunlandı, İsmet Sayacı, İrfan Arpa ve Haluk Tamkalay isimli üç polis memuru yaralandı.

ANKARA'DA

Kırıkkale Mühimmat Deposunda görevli ayrıca Avcılar Kulübü Başkanlığı yapan Sırrı Oğuz ve babası Süleyman Oğuz'un evlerinde çok sayıda patlayıcı madde, barut, toz dinamit, av tüfeği ve esrar ele geçirildi.

GAZİANTEP'TE

Dün gece saat 22.00 sıralarında devriye otosuna ateş açan saldırganlar, ateşe mukabele eden polislerce yaralanmadan ele geçirildi.

AKHİSAR'DA

Bir süre önce silahlı saldırıya uğrayıp saldırıyı yaralanmadan atlattığı bildirilen gazeteci Kadri Lafçıoğlu'nun "Yeni Akhisar'ın Sesi' adlı gazetesine dün patlayıcı madde atıldı. Maddi hasar meydana geldi.

BURSA'DA

Bursa'nın Mustafakemalpaşa İlçesinde üç ayrı yerde 12 Mart'ı protesto etmek amacıyla oto lastiği yakan göstericiler gelişigüzel ateş açarak dağıldılar. 5 kişi yakalandı.

Korutürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün dün sivil ve askeri erkan onuruna verdiği kabul resminde, bazı yüksek yargı organlarının temsilcileriyle, parlamentoda temsilcileri bulunan siyasi partilerin başkanları, basın temsilcileri de bulundular.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, bugün de Ankara'daki yabancı misyon şeflerine bir kabul resmi verecek.

Maden-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

yasakladıkları görüldü. Grevlerin ziyaret edilmesine de izin verilmeyeceği belirtiliyor. Güvenlik kuvvetlerinin bu önlemleri işçiler arasında hoşnutsuzluk yarattı.

Maden-İş tarafından grev uygulamasına başlanan işyerleri şunlar: Çukurova İthalat ve İhracaat (Diyarbakır), İstanbul'da Perfektüp, Ambalaj Sanayi, Telra, Elaks, Beldesan, Rabak ve İzmit-Rabak Bimak, Tezsan, ve İzmir'de kurulu Ege Endüstrisi.

Maden-İş'in önümüzdeki günlerde kademeli olarak diğer işyerlerinde de greve çıkması bekleniyor.

Genel greve hayır! hak grevlerine evet!

(Baştarafı 1. sayfada)

olursa olsun, eğer bir eylem güç toplamaya değil de, güçlerin dağılmasına hizmet edecekse, hatalı bir eylemdir.

Genel grev, işçi sınıfı için bir haktır. Gerçi bu hak Anayasada belirtilmiş değildir. Ancak bunun için de mücadele edilmelidir. Ne var ki, genel grev hakkını savunmak başka bir şeydir, belli bir durumda genel grevi doğru eylem biçimi olarak görmek başka şeydir.

Genel grev hangi koşullarda gündeme getirilmektedir:

1. Türkiye büyük bir ekonomik bunalım içindedir. Ülke ekonomisindeki büyüme durmuştur. Bugün söz konusu olan durgunluktur. İşçi sınıfının mücadele tarihinde büyük grev hareketlerinin başarılı olduğu dönemler, ekonominin geliştiği dönemlerdir.

2. Ülkedeki terör ve anarşi işçi sınıfının mücadele isteğini söndürmekte, kitle hareketini ve grevleri baltalamaktadır. Kışkırtma ve tertipler işçi sınıfını çekingenliğe ve eylemsizliğe itmektedir.

3. Genel grevi gündeme getiren DİSK içinde her türlü başıbozuk takımı at oynatmakta, Sovyetler Birliği'nin ajanlarından, patronların adamlarına ve kırk çeşit maceracı çeteye, istihbarat örgütlerinin yönlendirdiği kışkırtıcılardan, sendika gangsterlerine kadar herkes karanlık tertipleri için son derece elverişli bir ortam bulmaktadır. DİSK'e bağlı sendikalar ve şubelerin hepsi ayrı bir baş çekmektedir. Genel grev gibi ciddi bir eylemin gerekli kıldığı disiplinin beşte birini bile uygulamanın imkanı yoktur.

4. Genel greve esas dayanak yapılmak istenen madeni eşya sanayisi alanında patronlar üretimin durmasından pek kaygı duymuyorlar. Çünkü televizyon, buzdolabı, çamaşır makinası vb. dayanıklı tüketim mallarının satışı çok durgundur ve depolar yeterli malla doludur. Üretimin durması, bazı fabrikalarda patronların işine bile gelmektedir.

5. DİSK kasasının boş olduğunu açıklıyor. İşçilerden alınan aidatlar Beria Onger'in seçim giderlerini karşılamaya, Politika gazetesine ve İGD'li zorbaların beslenmesine harcandığı için greve çıkacak işçilere ayda bin lira vadedilmektedir.

6. DİSK'in Sovyetler Birliği'nin güdümüne girmesi ve "Ortadoğu'da dengeyi değiştirmek amacıyla" genel greve girişeceğini açıklaması, ülkenin ve halkın geniş güçlerinin desteğini alma imkanlarını berhava etmiştir.

7. DİSK'e güvensizlik ve işten atılma endişesi işçi kitleleri içinde yaygındır.

"Atı alan Üsküdar'ı geçiyor" düşüncesiyle kumara kalkışan Moskovacı güçlerin genel greve gitmesini anlamak mümkündür. Fakat Sovyetler Birliği'nin doğrudan yönlendirmediği güçler, bir durum değerlendirmesi yapmak gereğini niçin duymuyorlar ve niçin körcesine davranıyorlar?

Biz, hangi sendikanın yönetiminde olursa olsun, tek tek fabrikalarda yapılacak iyi hesaplanmış hak grevlerini destekliyoruz ve bu grevlerin başarısı için vargücümüzle çalışacağız. Günümüz koşullarında elde edilebilecek en iyi sonuçlara ulaşmak için, grevlere bizzat işçi kitlesinin önderlik etmesini, maceracılığın etkisiz hale getirilmesini zorunlu görüyoruz. Grevlerde kışkırtma çizgisine meydan verilmemeli ve işçi kitlesiyle birlikte hareket edilmeli, yani kitle çizgisi izlenmelidir. İşçi sınıfının sırtından kumar oynamaya kalkan sendika ağalarının oldu bittilerine ve tepeden inme kararlarına boyun eğilmemeli, grevlerin geleceğini kurtarmak için demokratik bir karar mekanizması oluşturulmalıdır. Dizginler işçilerin elinde olmalıdır.

Genel grev macerasına ve kışkırtmalara hayır!

Yerinde ve zamanında hak grevlerinin en ön safına!

Direnişteki Mensucat Santral Fabrikası boşaltıldı, 120 işçi gözaltına alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

ZEYTİNBURNU'nda kurulu ve 5 bin 500 işçinin çalıştığı Mensucat Santral Fabrikasında bir buçuk aya yakın bir zamandır sürmekte olan direnişe dün sıkıyönetim müdahale ederek, fabrikayı boşalttı ve 120 işçi gözaltına alındı.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının emri üzerine dün sabah fabrikayı boşaltmak üzere gelen çok sayıda asker ve polisin, çevrede geniş güvenlik önlemleri aldığı ve Kazlıçeşme semtine giriş çıkışı yasakladığı görüldü. Herhangi bir olay meydana gelmeden gerçekleştirilen boşaltma işleminden sonra, o sırada fabrikada olan direnişçi işçilerden 120'si gözaltına alındı.

Bu arada fabrikanın boşaltılması sırasında sokak aralarında toplanan bazı şahıslar gösteri yapmaya başlayınca, polis ve askerin müdahalesi ile dağıldılar ve kaçtılar. Kısa süren bir kovalamacadan sonra göstericilerden 33'ü güvenlik kuvvetlerince yakalanarak gözaltına alındılar. Bu sırada bilinmeyen bir yönden polis ve askerlerin üzerine ateş açıldı. Fakat ateş eden şahıs yakalanamadı.

ÖLÜM

Değerli Varlığımız Zeynel Özdemir, Bağımsızlık, Birlik ve Özgürlük mücadelesinde caniler tarafından kahpece katledildi. Mücadelesini sürdürmekte kararlıyız.

Ailesi

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın ...Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK — Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN — Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR — Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 – 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37 Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri Baskı: İst. GÜNTUR Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR: ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgür İşhanı 452. Sok. 25/3. Çankaya Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Cad. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI: ALMANYA Burgstr. 78, 6 Frankfurt/M 60, Tel: 0611 437 595 — FRANSA 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris — BELÇİKA 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120 — İSVEÇ Görgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628 — HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61 — İSVİÇRE Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

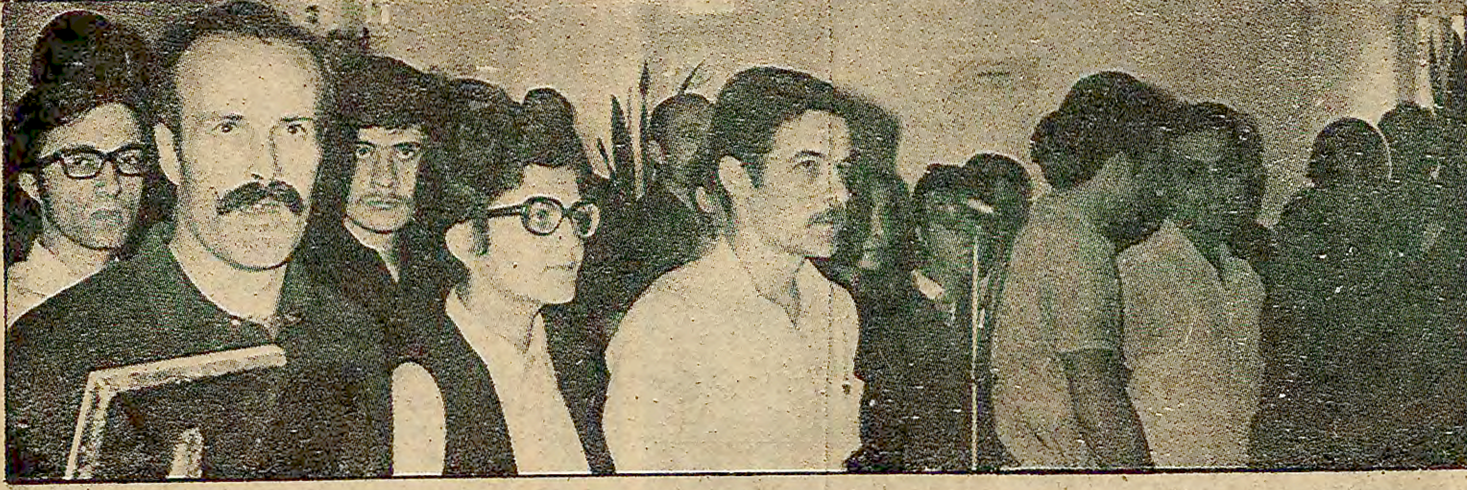
ABONE ŞARTLARI: Yurtiçi: 3 aylık [illegible] TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL, 6 aylık 2250 TL, 1 yıllık 4500 TL. NOT: Yurtdışı abonelerine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ: 2, 4, 6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL, 3, 5, 7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL, 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL, 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL, Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL, Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL, Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

Soldan sağa: Ömer Erim Süerkan, Ziya Yılmaz, Necati Sağır, İlkay Demir, Necmi Demir, Kamil Dede (sırtı dönük) Ulas Bardakçı. Ziya Yılmaz kaçırma planına göre koruyuculuk görevini üstlenmişti.

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE **12 MART**'IN EYLEMCİLERİ ANLATIYOR (3)

Mahir' le Ulaş ellerinde çiçek buketleriyle Elrom' un kapısını çalacaklardı

Kaçırma planı ve Mahir Çayan'ın ruh hali

■ "Mahir eline kitap almıyordu. Ara sıra ' Baba' romanını okuyor, sonra da Mafia' nın çalışmalarından örnekler veriyordu"

■ "Bir arkadaş Elrom öldürülürse herkesin birer kurşun sıkmasını önerdi Mahir ' Cani misin? Kurşun sıkıp da ne olacak? Ben hiç sıkmak istemem. Hangimiz görevliyse o sıkar' dedi"

ÇEŞİTLİ seçenekler tartışıldıktan sonra Elrom'un, evinden kaçırılması kesinleşmişti. Plan şöyleydi:

Öğle vakti, Elrom'un evine gelmesinden önce, apartmana girilecekti. İlk olarak iki kişi dış kapıya gelerek zili çalacaklardı. Kapıcının kuşkulanmadan kapıyı açması için ellerinde çiçek olacaktı. Bu iki kişinin Mahir ile Ulaş olması kararlaştırıldı. İkisi de tavırları ve giyimleri ile zengin ailelerin çocuklarına benziyorlardı. Hele Ulaş'ın saçlarının dökük olması ve sarı metal çerçeveli gözlükleri ona daha olgun bir hava veriyordu. İkisi de aramalarda polisin aramadan "geç" dediği tipteydi.

Mahir ile Ulaş, ellerindeki çiçek buketiyle içeri girdikten sonra, kapıcı zararsız hale getirilecek, daha sonra da kapıcı dairesi ele geçirilecekti.

Bundan sonra apartman kapısını açacaklar ve Hüseyin'le Oktay'ı içeri alacaklardı. Oktay kapıcının yerinde kalacak, apartmana gelip gidenlere kapıyı açacaktı. Mahir'le Ulaş, Elrom'un ikinci kattaki dairesine çıkacaklar, ellerindeki çiçeklerle konsolosun eşinin kendilerine kapıyı açmasını sağlayacaklardı. Kadın direnirse silah tehdidiyle içeri girecekleri. Sonra da Elrom'un eve gelişini bekleyeceklerdi.

Elrom apartmana geldiğinde Oktay otomatiğe basarak kapıyı açacak, konsolosun kuşkulanmaması için apartmanın giriş holünde olağanüstü hiç bir şey olmayacaktı. Elrom'un hemen arkasından Necmi girecek, başka bir daireye gidiyormuş gibi konsolosun peşinden merdivenleri çıkacaktı. Elrom içeri girerken Mahir' le Ulaş onu karşılayacak Necmi arkadan silah tehdidiyle içeri girmesini sağlayacaktı.

Evde Elrom, yanlarında getirdikleri iple bağlanacak, yine yanlarında getirdikleri hurcun içine sokulacaktı. Saat 13.00 sıralarında eşya taşınıyormuş gibi dışarı çıkarılacaktı.

Bir gece önce çalınan araba apartmanın önündeki özel arabaların arasına park edilmiş bulunacak, hurç bu arabaya konacaktı. Elrom'u arabaya yükleme işi tamamlanınca süratle Hamarat Apartmanına gidilecekti. Hamarat Apartmanına gidiş 3-4 dakika sürecekti. Bu süre içinde Necmi ve Oktay apartmanda kalacaklar, dışarda bekleyen bir kız arkadaşlarının apartman zilini üç kere çalması ile çıkış vaktinin geldiğini anlayacaklardı.

Necmi oradan, Elrom'u THKP-C' nin kaçırdığını duyuran ve kaçırma amaçlarını açıklayan bildiriyi TRT' ye, THA'ya ve Milliyet gazetesine götürecekti. Ulaş da Elrom'u Hamarat Apartmanında bıraktıktan sonra çalıntı arabayı uzağa götürüp terkedecekti.

Bu arada Ziya Yılmaz Elrom'un oturduğu apartmanın karşısındaki durakta, çantasında bir makinalı tüfekle bekleyecek, herhangi bir olay olursa, apartmandan çıkan arkadaşlarını tarama ateşiyle koruyacaktı.

MAHİR'İN RUH HALİ

Elrom'un kaçırılmasından önceki günlerde Mahir ile ilgili olarak İlkay Demir şunları anlatıyor:

"Mahir'de önemli değişiklikler vardı. Bize Mahir'in en hareketli günlerde bile en az birkaç saat kitap okuduğu söylenmişti. Oysa Mahir eline kitap almıyordu. Ara sıra "Baba" romanını okuyor, sonra da Mafia'nın çalışmalarından örnekler veriyor, sonuçlar çıkarıyor, arkadaşların kitabı okumalarını tavsiye ediyordu.

"Radyo dinlemiyordu. Gazetelere karşı ilgisizdi. Günün çoğu zamanını avarelikle geçiriyordu. "Kesintisiz Devrim" broşürünü bitirmek için planlar yapıyor, planları boşa gidiyordu. Broşüre elini sürdüğü yoktu. O sıra sadece, Elrom kaçırıldıktan sonra dağıtılacak basın bildirisini hazırladı.

EN ÇOK ÜZERİNDE DURULAN İKİ KONU

"Mahir'le az konuşuyorduk. İki konu hatırlıyorum. Biri Denizlerle ilgiliydi. Mahir onların çocuk kaçırmasına ve Amerikalıları serbest bırakmalarına çok kızmıştı (*) Çocuk kaçırmalarını ideolojik çizgilerine bağlıyor, ' Bunlar fokocu, yaptıkları adi gangsterlik, silahlı mücadele öteki mücadele biçimleriyle birleştirilmezse işte böyle olur ' diyordu. Amerikalıların serbest bırakılmaları konusunda, bunun çok kötü olduğunu söylüyor, 'Hükümet Elrom konusunda bizimle pazarlığa yanaşmayacak. Öldürmek zorundayız. Ancak ondan sonraki eylemlerde pazarlığı kabul etmek zorunda kalacaklar ' diyordu.

"Elrom'un öldürülmesi konusunda tereddüdü olan bir arkadaş bir konuşmada Elrom öldürülürse görev alan herkesin birer kurşun sıkmasını önerdi. Mahir buna çok kızdı. 'Cani misin? Kurşun sıkıp da ne olacak? Ben hiç sıkmak istemem. Hangimiz görevliyse o sıkar' dedi.

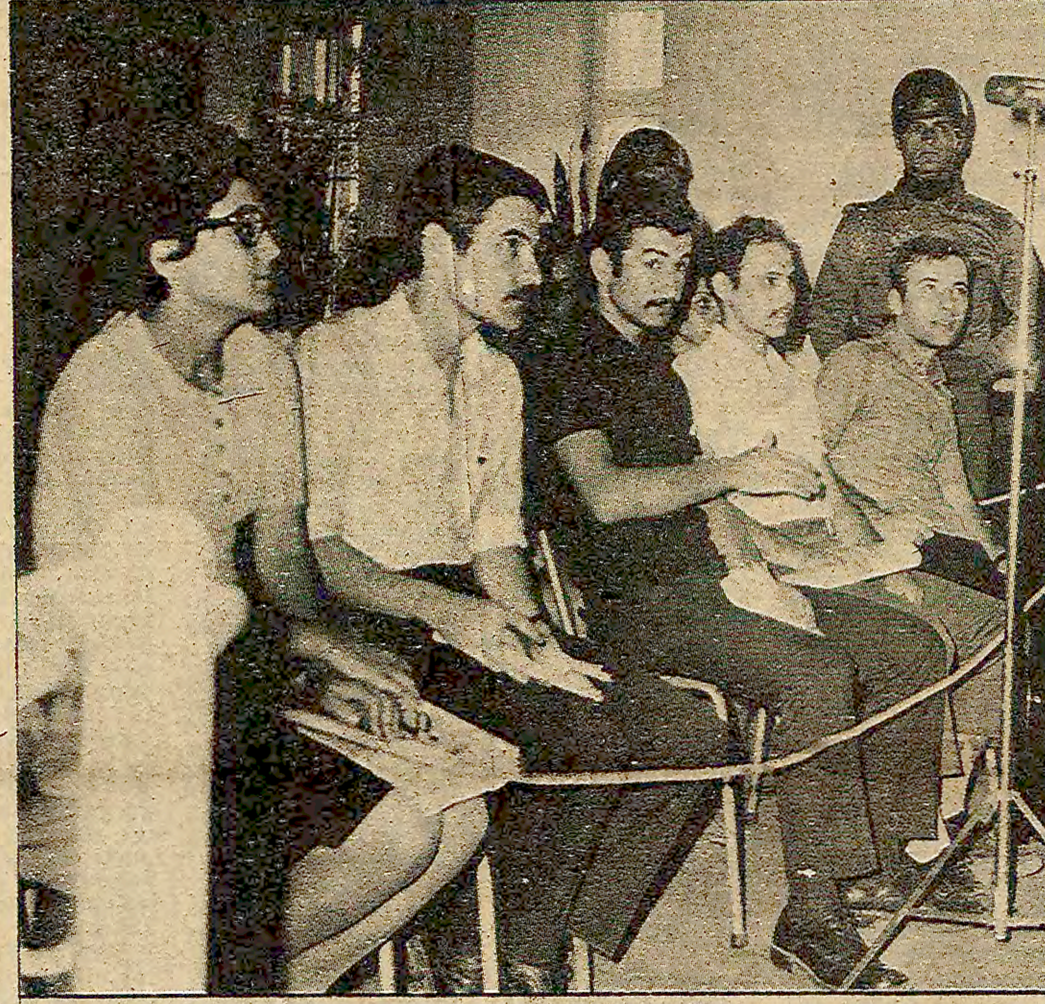
"Tartışılan ikinci konu ise, silahlı mücadele ile öteki mücadele biçimlerinin nasıl birleştirileceği sorunuydu. Mahir'e hep bunu soruyorduk. 'İşçiler arasındaki çalışmayı silahlı mücadele ile nasıl birleştireceğiz, ona nasıl tabi kılacağız?' diyorduk. Mahir bu konuyu işçiler arasındaki çalışmadan sorumlu olan Bingöl Erdumlu ile konuşmamızı söylemişti. Bingöl'le konuştuk, 'Aliağa grevi sonunda elde edilen fonların önemli bir kısmı silahlı mücadelenin emrine verildi. Kitle mücadeleleriyle silahlı mücadelenin bağını işte böyle kuruyoruz.' dedi. Bu cevap hiç birimizi doyurmamıştı. Mahirlerin silahlı mücadele öncesinde bazı kitle bağları vardı. Bu bağlardan biri de Aliağa Rafinerisi inşaatında çalışan yapı işçileriyleydi. Aliağa inşaatında ülke çapında yankı uyandıran bir grev olmuştu. Grev sırasında Mahirlerin arkadaşı sendikacı Necmettin Giritlioğlu öldürülmüş, buna rağmen grev sürmüş ve başarı ile sonuçlanmıştı. Şimdi bu bağların sürdürülmesi sorunu vardı. Oysa Bingöl, Aliağa'ya bir mali kaynak gözüyle bakıyordu. Banka soygunları, fidyeler, şimdi de işçileri mi soymaya başlamıştık?"

Kamil Dede ise o günleri şöyle anlatıyor:

"Eylem öncesi bir ay, Mahir'de önemli değişikliklerin görüldüğü dönem oldu. Mahir dünyayı artık sadece Efraim Elrom'un kaçırılması olarak görüyordu. Başka her şeyi bir yana bırakmıştı. Artık kitap okumuyor, inceleme yapmıyordu. Bu dönemde sık sık geziyor, bütün konuşmalarında sadece kaçırmaktan sözediyordu. Bizlere karşı tavrı son derece sertleşti. En küçük bir hoşgörüsü kalmamıştı. Eylem ertelendikçe sinirleri daha fazla geriliyor, önüne geleni haşlıyordu. Eylemin yapılmaması gibi düşüncelere şiddetle saldırıyor, bu düşünceyi savunmaya yeltenenleri baskı altına almak için güvensizliğini belirtme noktasına kadar varabiliyordu"

* Mahir Çayan'ın sözünü ettiği eylemler THKO'nun İstanbul kesimi sorumlusu Cihan Alptekin önderliğinde gerçekleştirilen Doktor Rahmi Duman'ın oğlu Hakan'ın kaçırılması ve Ankara'da 4 Amerikalı erin Deniz Gezmiş ve arkadaşları tarafından dört gün rehin tutulduktan sonra salıverilmeleri eylemleri idi.

Yarın:
Ve Elrom kaçırılıyor

Yayınlanmamış fotoğraf Birinci THKP-C davasında İlkay, Necmi, Kamil, Ulaş ve Mahir. (soldan sağa)

Bingöl Erdumlu Önde sol başta oturan Erdumlu, kendisine silahlı mücadeleyle işçiler arasındaki çalışmanın nasıl birleştirileceğini soran İlkay Demir'lere , "Aliağa grev fonunun cephe emrine verildiğini" açıklamıştı.

Emniyet, kaçırma planından haberdar mıydı?

12 Mart döneminin ilk Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş, Elrom olayıyla ilgili anılarında şöyle diyor:

"Müsteşar gayet sakin bir sesle,

— Bütün Türkiye'de birkaç yüz kişi vardır. İsimleri dosyalarımızda var, demişti. (Kastedilen MİT Müsteşarı Fuat Doğu'dur)

— Yani bu kaçırmayı bütün Türkiye'ye yayılmış birkaç yüz kişi mi yaptı diyorsunuz?

— Hayır, bunlar şüpheli kişilerdir. Her ilde var. Bunlar tutuklanırsa hem ders olur, hem de fesat yuvaları kapanır.

Ayılmıştım birden.

— Paşam, dedim. Siz bu işe karışmayın. İçişleri Bakanı ilgilensin bu işle biz bu bildirideki ifadelerle Elrom'u kaçıranları ve onlara yardım ve tahrik edenleri kastediyoruz. Sizin şüpheli kişilerinizle ne ilgisi var bunun?

Kızmış ve sert konuşmuştum. Müsteşarın kızardığını ve hiç ses çıkarmadan yanımızdan ayrıldığını görünce, İçişleri Bakanına baktım. Gülüyordu. O sırada İçişleri Bakanı hiç bilmediğim bir başka konuyu açıkladı. (İçişleri Bakanı Hamdi Ömeroğlu'dur)

— Asıl suçlu İstanbul Emniyetidir. 10-15 gün evvel, Emniyet Genel Müdürlüğü, konsolosun kaçırılması ihtimalini tespit etti. Kendilerine emir de vermiş olmamıza rağmen nasıl önlenemez bu iş anlayamıyorum, deyince,

— Ne diyorsun Ömeroğlu? Siz biliyor muydunuz bunu? Diye şaşırıp kalmıştım..." (Sadi Koçaş, 12 Mart Anıları, May Yayınevi, 1. Baskı,sayfa:213)

Koçaş, Elrom kaçırıldıktan sonra yapılan üst düzeyde bir görüşmeyi böyle anlatıyor. İstanbul Emniyeti, gerçekten Elrom'un kaçırılması planından haberdar mıydı? MİT böyle bir eylemin yapılacağını bilerek önceden liste mi hazırlamıştı? Zamanın hükümeti bu konuyu araştırdı mı? Araştırdıysa ne sonuca vardı? Bunların hiç biri açıklığa kavuşmadı.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Fark

Biri yokların var olduğunu ispatlamaya çalıştı. Öteki varların yok olduğunu.

Meydanlar okundu, "Sert olsan ne yazarsın" cevapları verildi. Onüç günlük söz düellosu sona erdi.

Toz duman ortalıktan çekildikten sonra söylenenlere, suçlamalara bakıyoruz. İkisinin de birbiri hakkında söyledikleri doğru. Ortaya çıkan manzara banka reklamındakine benziyor: "Yoktur birbirimizden farkımız..."

Fark olmamasına bir diyeceğimiz yok, herkesin de zaten yaşayarak gördüğü bir şey.

Ama bunlardan biri çıkıp da "Yoktur birbirimizden farkımız, ama biz düzeni değiştirecek partiyiz" derse, işte o zaman bunun üstünde biraz durmak gerekir.

22 aylık Ecevit dönemine bir göz atıyoruz.

İşçilerin milli gelirden aldığı pay yüzde 20,8'den 16,8'e, köylülerin aldığı pay yüzde 28,7'den 20,7'ye, memurların aldığı pay yüzde 13,2'den 10'a düsmüş.

Buna karşılık içinde karaborsacının, vurguncunun, aracının, tefecinin bulunduğu hizmetler sektörünün aldığı pay yüzde 29,5'den yüzde 44,6'ya çıkmış.

Yani fakir daha fakir olmuş, büyük sermaye ile vurguncu, aracı, karaborsacı kara servetine kara servet katmış.

Rahmi Koç, İngiliz Financial Times gazetesine verdiği demeçte, "1979 yılında kârlarının 1978'e oranla yüzde 52,5 oranında arttığını" söylüyor.

Banker Kastelli Cevher Özden bu yıl 10 milyarlık ciroyu aştığını söylüyor, "150 milyona bir köşk kapattım, bedava sayılır" diyor. Yaptığı iş: para ticareti. Ecevit döneminde köşeyi dönüyor.

Buğdaya 420 kuruş verilmiş. Tüccar 5 liraya kapattığı buğdayı şimdi 11-12 liradan satıyor. Aracı tüccarın cebine kilo başına 7 lira havadan kazancı CHP hükümeti koymuş. Toprak Mahsullerinde ihraç edecek buğday yok. Ekmeği daha da pahalıya yiyoruz.

IMF reçetesi derseniz hükümet olduktan bir ay sonra uyulmaya başlanmış. İlk devalüasyon kararı Bakanlar Kurulunda Şubat 1978'de alınmış. Bunu yazan da sizi her zaman körü körüne desteklemiş olan Cumhuriyet gazetesi.

Ardından yeni devalüasyonlar gelmiş, zamlar birbirini kovalamış. Yağın, tüpgazın, mazotun, gübrenin, ilacın, sigaranın adı yoka çıkmış. Emekçi halkın milli gelirden aldığı pay gerilemiş.

Bütün bu yapılanların adı: 'Ekonomik kurtuluş savaşı", şimdi aynı şeylerin yapılması ise "Güney Amerika modelinin uygulanması!"

Halkın 22 aylık Ecevit döneminde çektiği acılarla, bugün Demirel döneminde çektiği acılar arasında hiç bir fark yok.

Fark sadece isimde: Birinin adı ekonominin kurtuluşu, ötekinin adı Güney Amerika modeli!

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.10 Yeni besteler

Yeni Besteler programında Emel Sayın İrfan Özbakır'ın hicaz makamında "Akşamların Siyahı" "Unutulmuş Değilsin", "Yalanım Yoktur Asla" ve mahmur makamında "Şarkımı Senin İçin Yazdığımı Bilseydin", "Güneş Solup Gidince" şarkılarıyla ekranda.

21.45 TV'de Türk Sineması

"Gel Barışalım"

Yönetmen: Ergin Orbey
Oyuncular: Müjde Ar, Mahmut Cevher, Adile Naşit, Hulusi Kentmen

Zengin bir işadamının kızı olan Müjde Ar babasının karşı koymasına rağmen sevdiği genç, Mahmut Cevher ile evlenir. Yuva kurulduktan sonra iki gencin farklı yetişme tarzları yüzünden bazı anlaşmazlıklar çıkar. Olaylar gelişir.

20.45 Sanatın Öyküsü

Tuncer Tezel'in hazırladığı ve Genel Danışman , Metin yazarlığını Görol Sözen'in yaptığı belgeselin bugün yayınlanacak bölümü "Kralların Dünyası". Hitit kralları ölümsüzlüklerini belgelemek için sanatın olanaklarından nasıl yararlandılar? Acıyla yakarışın ilk edebiyat örneğini veren Hitit toplumunda kralların dünyası nasıldı? Çok tanrılı düzende kralların yasalara karşı sorumlulukları nelerdi? Bu sorulara cevap veren belgeselde büyük bir uygarlığın yönetimi de yansıtılmaya çalışılıyor.

ELEŞTİRİ

Her cuma yayınlanan belgesel dizi Sanatın Öyküsü ilgiyle izleniyor. Eski medeniyetleri ekrana getiren Sanatın Öyküsü programında eserlerle o eserin yaratıldığı toplumun birarada incelenmesi sanatın önemini daha iyi kavratıyor. Zevkle seyredilen bir eğitim programı.

Spikerler boş otururken seslendirmede tiyatrocular tercih ediliyor

Mehmet Yeşil

Yönetimler değiştikçe yayın program spikerlerinin çalışma düzenleri de değişiyor, hatta zaman zaman işlerine de son veriliyor. Televizyon izleyicisinin anons spikeri olarak tanıdığı yayın program spikerlerinin de çeşitli sorunları var. Anons spikerleri daha çok çalışmak, daha yararlı olmak istiyorlar, ancak içinde bulundukları çalışma koşulları buna olanak vermiyor.

Anons spikerleri, program öncesi yüz yüze geldikleri seyirciyi yayın ve program konusunda etkileyen çok önemli bir görev yapıyorlar. Ama programın yapımında, hazırlanmasında en son dikkate alınıyorlar.

Oysa, yapımdan, yayın sonuna kadar spikerlerin enerjisinden yararlanmak, Kurum adına kazançtır sanıyoruz.

Kurumun 6-7 sınavından geçmiş, kurslarına katılmış ve kadroya alınmış spikerleri boş otururken, düz seslendirmeler bile tiyatro sanatçılarına yaptırılıyor. Bu şekilde, spikerlerin hem yetenekleri köreliyor hem de Kuruma gereksiz maddi külfet oluyor.

Öte yandan aynı görevde bulundukları halde anons spikerleri arasında ayrıcalık yapılması, kişilere göre davranılması televizyonun ayrı bir sorunu

Kurumun genel sorunu olan yersizlik, oda sıkıntısı, Yayın Yönetim Şubesininin de sıkıntısıdır. Altısı anons spikeri olmak üzere 15-20 çalışan aynı odada oturuyor. Böyle bir odada 09,00'dan 18,00'e kadar oturmak zorunda olan anons spikerlerinin programa katkıda bulunması, zamanını verimli şekilde değerlendirmesi, programa hazırlanması mümkün müdür?

19.00 HABERLER

19.05 İNANÇ DÜNYASI

Dini yayın.

19.30 ŞEKER KIZ

Sürekli filmin 22. bölümünde ormandaki villaya gönderilen Antony, Tom'la birlikte güzel günler geçirmektedir. Bu arada kasabada yapılacak Rodeo'ya katılmaya karar verirler.

20.00 HABERLER

20.40 MİNİK BALE

20.45 SANATIN ÖYKÜSÜ

Belgeselin bugünkü bölümünde Hitit krallarının ölümsüzlüklerini belgelemek için sanatın olanaklarından yararlanışları konu ediliyor.

21.10 YENİ BESTELER

Emel Sayın, İrfan Özbakır'ın yeni bestelerini okuyacak: "Akşamların Siyahı", "Unutulmuş Değilsin", "Yalanım Yoktur Asla", "Şarkımı Senin İçin Yazdığımı Bilseydin", "Güneş Solup Gidince"

21.40 TV'DE TÜRK SİNEMASI

Gel Barışalım

23.25 DÜNYA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI

24.10 HABERLER